

Torsdag den 27. februar 2014 (D)

1

59. møde

Torsdag den 27. februar 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om ændring af lov om trafikskoler og lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. (Ændring af finansieringsmodellen for trafikskolen på Sjælland, organiseringen af den offentlige servicetrafik i Østjylland, buspassagerrettighedsforordningen m.v.). Af transportministeren (Magnus Heunicke). (Fremsættelse 19.02.2014).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om boligbyggeri. (Statsgaranti ved skift af lånetype til finansiering af alment byggeri m.v. og forlængelse af særordning for 4. maj-kollegierne m.v.). Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 19.02.2014).

3) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til statsministeren om regeringens værdipolitik. Af Pia Kjærsgaard (DF) og Peter Skaarup (DF). (Anmeldelse 02.10.2013. Fremme 08.10.2013).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Lovforslag nr. L 149 (Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Evalueringsinstitut. (Danmarks Evalueringsinstituts initiativret til at iværksætte evalueringer på folkeskoleområdet)),

Lovforslag nr. L 150 (Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og forskellige andre love. (Forenkling af regelsættet Fælles Mål, kvalitetsrapporter og elevplaner samt opfølgning på mål for folkeskolen m.v.)) og

Lovforslag nr. L 151 (Forslag til lov om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud).

Anders Samuelson (LA) og Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Beslutningsforslag nr. B 59 (Forslag til folketingsbeslutning om en 10-årig samfundskontrakt).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om ændring af lov om trafikskoler og lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. (Ændring af finansieringsmodellen for trafikskolen på Sjælland, organiseringen af den offentlige servicetrafik i Østjylland, buspassagerrettighedsforordningen m.v.).

Af transportministeren (Magnus Heunicke). (Fremsættelse 19.02.2014).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Martin Geertsen som Venstres ordfører. Kl. 10:00

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Nu havde jeg jo lovet transportministeren et ordentligt politisk slagsmål om den her sag. Det er jeg ikke sikker på jeg alligevel kan indfri, men ikke desto mindre er det jo en ordentlig mundfuld, som regeringen præsenterer os for med L 136, i form af, hvad man vel kan sige er mere end sådan en fin, lille omlægning af styringen af den kollektive transport i Østjylland. Og måske i modsætning til så meget andet, der kommer – og i virkeligheden måske især ikke kommer – fra den nuværende regering, synes vi faktisk i Venstre, at der er god grund til på lange stræk at rose regeringen for det her lovforslag, hvis hensigt jo er at skabe noget mere sammenhæng i den kollektive trafik ikke bare i hovedstaden, men på hele Sjælland.

Både regeringen og vi præsenterede sidste år udspil gående på mere sammenhæng i den kollektive trafik i hovedstaden. Regeringen har nu valgt at udvide, om jeg så må sige, sammenhængskraften til også at omfatte resten af Sjælland, og det synes vi egentlig er en fornuftig ambition. Der er især behov for, at de enkelte trafikskoler bliver langt bedre til at koordinere deres respektive overheads, om jeg så må sige, i forhold til behovet for en sammenhæng i den regionale trafik. Det kan ikke nytte noget, at kommuner både reelt og po-

tentielt forsøger af forskellige årsager at lægge hindringer i vejen for en effektiv og smidig kollektiv trafik på tværs af kommunegrænser, men under udvalgsbehandlingen vil vi dog gerne se lidt nærmere på de finansielle bekymringer, som både regioner og kommuner har givet udtryk for i deres høringsvar.

Vi ser også meget positivt på det, man kalder det udvidede direktørsamarbejde. Også her vil vi dog under udvalgsbehandlingen grave en lille smule dybere i, hvordan regeringen konkret forestiller sig det forpligtende samarbejde i tilfælde af uenigheder de enkelte operatører imellem.

De dele af lovforslaget, som sådan har en mere administrativ karakter, har vi ikke for nærværende bemærkninger til, ligesom det efter vores opfattelse virker klogt at udstyre øboerne med en mulighed for at forlade det forpligtende trafiksam arbejde. Jeg tror dog, at vi vil grave et trekvart spadestik dybere ned i forslaget om at lade Region Nordjylland overtage statens trafikøberansvar på lokaltogtrafikken samt forslaget om, at almindelige passagerer kan bemandes med skolebusser – de to sidste trekvarte spadestik for at se nærmere på de konkurrencemæssige aspekter.

Men helt grundlæggende er det et fornuftigt lovforslag, som vi her ved førstebehandlingen godt vil sparke positivt videre i udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:03

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:03

Henning Hyllested (EL):

Ja, det er til hr. Martin Geertsens sidste bemærkning om, at man på i hvert fald to punkter vil grave trekvart spadestik dybere, hvad angår – hvad skal vi kalde det? – udbuddet af jernbanetrafik i Nordjylland. Og hvad var det andet? (*Martin Geertsens (V): Skolebusser*). Ja, det var det med skolebusser. Jeg vil såmænd bare gerne høre: Hvad er det, man vil grave dybere efter? Hvad er det, der giver anledning til, at man der vil grave lidt dybere?

Kl. 10:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:04

Martin Geertsens (V):

I hvert fald for så vidt angår den del, der handler om skolebusser, vil vi selvfølgelig godt kigge på det, der står i bemærkningerne, nemlig at det formentlig ikke vil have nogen konkurrencemæssige aspekter i forhold til andre operatører, som kører bus. Det vil vi godt have sandsynliggjort endnu mere, end det blot bliver gjort i de bemærkninger, som der er til lovforslaget.

For så vidt angår den del, der handler om trafikøberansvaret i Region Nordjylland, er vi lidt optaget af, hvilke forpligtelser der følger med for Region Nordjylland i den sammenhæng. Det er sådan set ikke et udtryk for, at vi på nogen måde her vil lægge os fast på at være modstander af de to elementer, men er bare for at blive klogere på, hvad de to forslag, de to elementer konkret går ud på.

Kl. 10:05

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:05

Henning Hyllested (EL):

Ja, så vil jeg prøve at grave et spadestik dybere i det, hr. Martin Geertsens siger, for hvad mener hr. Martin Geertsens så med, at man vil prøve at få belyst, hvad der ligger af forpligtelser for Region

Nordjylland og Nordjyllands Trafikselskab? Hvad forestiller man sig? Forestiller man sig andre forpligtelser end dem, som f.eks. DSB har i dag med hensyn til jernbanetrafik i det nordjyske område?

Kl. 10:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:05

Martin Geertsens (V):

Jo, men for hr. Henning Hyllested er det formentlig ikke nogen hemmelighed, at Venstre er meget varm tilhænger af, at man får konkurrence på dansk jernbanedrift. Vi ønsker ikke med det her lovforslag og stemmeafgivning i den forbindelse at bringe os selv i en situation, hvor det er sådan, at man med den her øvelse gør det sværere i enkelte områder af landet at få mere konkurrence på danske jernbaner. Det er sådan set det, vi ønsker at sikre os i forbindelse med udvalgsbehandlingen, og det tror jeg ikke er nogen overraskelse for hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:06

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Poul Andersen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Poul Andersen (S):

Så står vi med et nyt, gennemgribende lovforslag. Der har været et virkelig godt forarbejde til det, for da vi stod med kommunalreformen i sin tid og skulle lave den nye struktur og få indplaceret den kollektive trafik i forhold til kommuner og de nye regioner, var vi jo spændte på, hvordan vi fik tingene til at gå op i en højere enhed, også i forhold til, at vi jo godt ved, at det er problematisk, når vi snakker kommuner og regioner og fordelinger af opgaver, for så er der noget, der hedder økonomi. Men det er egentlig lykkedes rimelig godt med at drive samarbejdet i Vestdanmark, hvorimod vi rimelig hurtigt blev klar over, at skulle vi gøre det mere effektivt her i Østdanmark mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden, var vi nødt til at lave en lidt anden struktur i det. Og der ligger så et forslag i dag, som stadig væk gør det, der er meget vigtigt, nemlig afgrænser, hvem det er, der har ansvaret for trafikken i kommunen og i regionen – og imellem kommunerne – og også det økonomiske, så det stadig væk er fordelt på en ordentlig måde.

Samarbejdet i Region Sjælland og Region Hovedstaden bliver jo beskrevet, ved at man nu også laver det her nye koordinationsudvalg for at få enhederne til at arbejde bedre sammen til gavn for borgerne, brugerne af den kollektive trafik, for det har jo vist sig, at selskaberne meget fokuserer på at konkurrere med hinanden. Det er nu noget af det, der kommer på plads. Men jeg vil sige, når jeg sådan kigger på forslaget, at det måske kunne være en idé at få en overordnet enhed, et politisk forum, der kunne træffe beslutninger om, hvordan de her ting endeligt skulle udformes. Men det synes jeg vi skal tage i udvalgsarbejdet og der se på, om det kan lade sig gøre, og om det vil være en forbedring. Så det vil vi sende over til transportministeren.

Hvad angår trafikelskaberne, forventes det, at det nye her bliver taget i brug, og at man kommer til at køre efter det i 2016. Det vil være rimeligt at sætte en dato ind, mener vi. Altså, hvad skulle være til hinder for, at vi ligesom giver et tilsagn om, at det bliver evalueret i 2019? Men lad os høre ministerens vurdering af det og af, om det i det hele taget kan lade sig gøre på det tidspunkt, om der er et rimeligt grundlag for at gøre det.

Men et af de største problemer, og det har måske ikke direkte relevans for lovforslaget her, er jo den kørsel, som man ellers foretager i den sociale kørsel, nemlig hele flekstrafikområdet. Det er faktisk

her, trafiksselskaberne har de største udfordringer, hvis jeg må have lov til at sige det på den måde, for som det er, er det jo ikke den, der udbyder trafikken, som kan kontrollere og godkende dem, der skal køre, det er Trafikstyrelsen. Og der er jo sendt sager over til Trafikstyrelsen for et halvt år siden, som de slet ikke har taget sig af i forhold til arbejds- og lønvilkår for dem, der ligger og kører. Og det vil sige, at der faktisk foregår en unfair konkurrence derude på det område. Det vil vi også have kigget lidt på i udvalgsarbejdet. Det kan godt være, at der kommer noget efterfølgende lovgivning, men det vil være rimeligt at lade ministeren prøve at kigge på det her, så vi allerede nu kan prøve at tage det med ind i de videre overvejelser.

Ellers ligger der jo det i det, som de mindre øsamfund har bedt om, nemlig at kunne få mulighed for at træde uden for trafiksselskaberne. Det bliver der åbnet mulighed for nu. Og så er der forsøgsordningen med togkørslen oppe i det nordjyske, som vi jo også er indstillet på at fortsætte, og så må vi have en afklaring af det, når forsøgsperioden løber ud, og se på, hvordan det så skal foregå der. Socialdemokratiet er positive over for lovforslaget.

Kl. 10:10

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:10

Henning Hyllested (EL):

Det er lige nøjagtig med hensyn til spørgsmålet om togekørsel i Nordjylland og den forsøgsordning, som man her lægger op til: Ser den socialdemokratiske ordfører overhovedet ingen fare for, at det her kan være en murbrækker for en egentlig privatisering af den regionale togekørsel i Nordjylland?

Det er jo helt tydeligt, og det står direkte i bemærkningerne til lovforslaget, at man selvfølgelig har en forestilling om, at det er Nordjyllands Trafiksselskab og Nordjyske Jernbaner, der skal køre der, men der står også, at det jo også kan være en anden operatør. Man må jo gå ud fra, at efter forsøgsordningen skal sådan noget i udbud, og hvor står vi så?

Kl. 10:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:11

Poul Andersen (S):

Nu skal den forsøgsperiode jo have lov til at blive færdigkørt, og så må vi se på det. Men det er jo ikke hr. Hyllested ubekendt, at vi i Socialdemokratiet også har været medvirkende til at sætte andre aktører ind på togstrækninger, nemlig Arriva ovre i det jyske, men lad os nu afvente forsøget. Det er også derfor, at vi siger: Der er et forsøg i gang, og der har været et ønske fra dem, der kører forsøget, om at få det yderligere udvidet. Men vi synes egentlig, at det er rimeligt at vurdere det på det grundlag, som det er iværksat på.

Kl. 10:12

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:12

Henning Hyllested (EL):

Men ser Socialdemokraterne slet ikke nogen fare for, at det, som jo også ministeren har udtrykt, nemlig at DSB skal være ryggraden i jernbanetrafikken, brækkes ned, fordi man her påbegynder en udvikling, hvor man regionaliserer store dele af jernbanetrafikken?

Nu er det her en forsøgsordning, javel, men efter forsøgsordningen vil det her vel egentlig ikke forhindre, at det her breder sig som en steppebrand, og at vi vil se en regionalisering af togekørslen rundt

tomkring. Jeg kan nævne rigtig, rigtig mange strækninger, hvor de sikkert i de forskellige trafiksselskaber og regionerne kunne finde på at sige: Det vil vi da gerne stå for. Så brækker man jo DSB som ryggraden ned.

Kl. 10:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:12

Poul Andersen (S):

Jeg skal da sige til hr. Hyllested, at vi har som sådan ingen interesse i at brække DSB ned. Vi har en helt klar formodning om, at de skal køre mange strækninger i Danmark, men vi har aldrig lagt skjul på, at det er en god idé at få afprøvet, om vi kan få en bedre transport på jernbane ved andre aktører til gavn for brugerne. Det er jo det, det hele handler om, og kan vi gøre det bedre og mere effektivt, er det noget, vi gerne vil medvirke til.

Kl. 10:13

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Kim Christiansen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

En af hovedintentionerne med det her forslag, og den er Dansk Folkeparti sådan set enig i, er at få forbedret samarbejdet mellem de forskellige spillere – Movia, DSB, Metroselskabet I/S. Vi havde så gerne set, at man måske var gået lidt hårdere til værks, for her ligger der nogle gode intentioner om, at nu må vi se, om vi kan få dem til at samarbejde bedre. Men det kunne man have løst meget simpelt ved at lave ét selskab, der styrede den kollektive trafik i Storkøbenhavn og på Sjælland. Det havde været at tage det rene snit, men det har man så ikke valgt at gøre. Men vi håber, det her trods alt er en forbedring.

Med hensyn til den nye finansieringsmodel er det sådan, som det også fremgår af høringssvarene, at der simpelt hen mangler nogle beregninger på, hvilke konsekvenser det her har for både regioner og kommuner. Jeg tror, det var hr. Martin Geertsen, der var inde på det, og vi vil selvfølgelig gerne grave lidt dybere ned i det under udvalgsarbejdet.

Det er en rigtig god idé, at økommunerne nu får mulighed for selv at lave kollektiv trafik, melde sig ud af trafiksselskaberne, og måske burde ministeren overveje, om ikke der var andre mindre udkantkommuner i Danmark, der kunne få den samme mulighed uden nødvendigvis at være økommune, og hvor man frem for at være underlagt et trafiksselskab måske med visse fordele kunne lave mere kommunal busdrift der. Men det er jo noget, vi kan diskutere under udvalgsbehandlingen, for jeg synes det er et rigtig godt tiltag.

Med hensyn til forsøget i Nordjylland er vi meget spændte på det. Nordjyske Jernbaner gør det rigtig godt i Nordjylland, vil jeg sige, og hvad angår det her forsøg med, at de nu også skal køre til Skørping, bliver det meget spændende at se, om man får en velfungerende regionalbane ud af det. Man har det jo også andre steder, og i hr. Henning Hyllesteds valgområde har man jo også en velfungerende nærbane i form af Nebelbanen derovre. Det er jo ikke som sådan noget nyt, at man har den her nærbane-tænkning. Så det forsøg glæder vi os meget til, og så må vi jo se, om ikke det skulle blive til glæde og gavn for de nordjyske togpassagerer.

Kl. 10:15

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 10:15

Kl. 10:19

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Lovforslaget her er en opfølgning på evalueringen af kommunalreformen på området for den kollektive trafik. Der er i det et meget væsentligt element, som vi i Radikale Venstre er rigtig glade for, og det er det med, at det bliver pålagt DSB, Movia, som kører med busser på hele Sjælland, og Metroselskabet at lave en samarbejdsorganisation. Jeg tror, at langt de fleste danskere, hvis ikke alle, er fuldstændig ligeglade med, hvem der ejer og driver S-togene, metroen osv. Jeg tror, det vigtigste for danskerne er, at det med den kollektive trafik virker, og at den kollektive trafik er nogenlunde konkurrencedygtig i forhold til det at tage bilen, når det gælder den tid, det tager, og det vigtigste er selvfølgelig også, at de kører til tiden uden alt for store forsinkelser og aflysninger.

I dag er der jo ikke særlig god information, når man f.eks. skal skifte fra metroen til toget eller fra metroen til bussen, og nogle steder konkurrerer tog- og busselskaberne direkte med hinanden om passagererne, og det er jo totalt spild af penge. Hvad angår langt størstedelen af den kollektive trafik, får man jo tilskud fra skatteborgerne, og det er ikke i orden, at man bruger pengene på så håbløs en måde, som det nogle steder er tilfældet. Det glæder vi os til bliver anderledes, og vi tror på, at den her samarbejdsorganisation mellem de tre selskaber kan rykke det i forhold til den kollektive trafik, så man kommer videre, og gøre, at vi får mere for pengene, og sørge for, at kunden kommer i centrum, i stedet for at selskabet og systemet er i centrum.

Ud over det indfører lovforslaget en ny finansieringsmodel på Sjælland, hvor jeg kan forstå det har været problematisk, siden kommunalreformen blev indført. De små økommuner får mulighed for at melde sig ud af de regionale trafiksselskaber. Der er jo en del økommuner, som ikke har så meget kollektiv trafik, og derfor synes jeg egentlig, det er ganske rimeligt, at de får mulighed for at melde sig ud af trafiksselskabet, og at de ikke skal betale ind til det.

Så kan jeg forstå, at der, inden jeg kom på talerstolen, har været lidt debat om det her forsøg med en nærbaneløsning i det nordjyske. Det støtter vi op om. Som hr. Kim Christiansen var inde på, har man faktisk rigtig gode lokale og regionale jernbaneløsninger rundt om i Danmark. Jeg kan nævne Lemvigbanen og Grenåbanen, og der er også den vestjyske bane ved Esbjerg. Så der er faktisk en masse gode løsninger på det her område, og jeg tror, at man i Nordjylland vil kunne få rimelig meget ud af det forsøg, og jeg glæder mig til at se, hvordan det virker.

Vi kan støtte lovforslaget, som det ligger, og vi glæder os til udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:18

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:18

Henning Hyllested (EL):

Det er i forhold til det her med, at ordføreren henviser til en række eksempler på lokalbaner rundt omkring. Nu er der bare den forskel, som jeg da håber ordføreren er opmærksom på, at man altså med det her skal til at regionalisere noget togtrafik, som foregår på det samme skinnenet, hvor DSB i forvejen kører landsdelstrafik. Gør det ikke trods alt en eller anden form for forskel? Det vil i hvert fald ikke virke befordrende i forhold til, at der er en sammenhæng i den kollektive trafik.

Kl. 10:19

Formanden:

Ordføreren.

Andreas Steenberg (RV):

Jo, men den debat har vi også i det midt- og vestjyske, hvor Arriva kører på en del togstrækninger, bl.a. mellem Herning og Aarhus, og hvor vi så har et DSB-tog, der kører fra Holstebro til Herning, og det er selvfølgelig en debat, som man kan tage. Der synes jeg jo bare at man må skrive ind i de kontrakter, i de aftaler, der er, at de forskellige aktører skal tage hensyn til hinanden og sørge for at lægge køreplanerne, sådan at det passer sammen; det synes jeg man må løse ad den vej. Jeg tror, man i Nordjylland kan få rigtig meget ud af sådan en lokalbane. De har jo allerede, forstår jeg, en bane til Hirtshals, som fungerer rimelig godt, så jeg tror, de kan få meget godt ud af det.

Kl. 10:19

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:20

Henning Hyllested (EL):

Jamen igen: Der er jo, når vi taler om banen fra Hirtshals til Hjørring, netop tale om en sidebane. Men jeg forstår egentlig ordførerens indlæg på den måde, at han for så vidt er enig i, at der, når man i den grad begynder at splitte jernbanetrafikken op, selvfølgelig er problemer med at skabe den nødvendige sammenhæng. Og jeg gør igen opmærksom på, at vi altså her er inde at tale om, at der skal køres regionalbanetrafik på strækninger på hovednettet, men forstået på den måde, at der nu selvfølgelig kommer til at ligge flere forskellige beslutningscentre i forhold til det, nemlig både i Nordjylland og hos DSB, og at det jo altså ikke umiddelbart gør, at det med sammenhængen i den kollektive trafik i det pågældende område bliver nemmere.

Kl. 10:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:20

Andreas Steenberg (RV):

Men sådan er det jo allerede i dag. Nu skal jeg, selv om min familie kommer fra Hjørring, ikke gøre mig til total ekspert i Hirtshalsbanen, men der kører jo i dag tog fra Hirtshals til Hjørring, hvor det er de Nordjyske Jernbaner, og det skal selvfølgelig koordineres med, at der så er et tog, der går fra Hjørring og videre sydpå eller mod Frederikshavn. Og hvis man kan løse det i dag, så vil man vel også kunne løse det med en ekstra lokalbane. Så jeg ser ikke, at der er det store problem, hvis folk kan finde ud af at snakke sammen, og det har jeg stor tiltro til at de kan i Vendsyssel og i det øvrige Nordjylland.

Kl. 10:21

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Karsten Hønge som SF's ordfører.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

I SF er vi meget optaget af, hvordan vi kan gøre den kollektive trafik bedre. Vi skal have flere pendlere til at lade bilen stå og tage toget eller bussen på arbejde. Det vil være til gavn for vores fælles klima og miljø og ikke mindst for fremkommeligheden på vejene.

I SF ser vi beskætningen af nordsøolien som værende med til at gennemføre de her historiske investeringer i at løfte den skinnearbejde trafik overalt i landet. Og de her investeringer vil betyde markant kortere rejsetider og langt flere passagerer i den kollektive trafik, når

timemodellen realiseres i de kommende år. Men det er jo klart, at vi kan gøre mere.

Med det her lovforslag får vi på en række punkter forbedret den kollektive trafik ved ganske simpelt at organisere tingene på en mere fornuftig måde. I forhold til busruterne på Sjælland giver lovforslaget mulighed for at tilrettelægge busruterne bedre, fordi vi får en mere enkel og logisk finansieringsmodel. Finansieringsmodellen indebærer bl.a., at der vil være mulighed for at tænke en større del af busdriften ind i en regional sammenhæng, når regionerne får et større ansvar for busdriften.

Derudover vil der med lovforslaget blive igangsat et tættere samarbejde om de kundevendte aktiviteter mellem forskellige udbydere af den kollektive trafik på Sjælland. Det indebærer f.eks., at Movia og S-togene kan blive bedre til at koncentrere indsatsen om at skaffe flere nye passagerer til den kollektive trafik i stedet for at tage passagerer fra hinanden. Samtidig noterer vi, at der skal udarbejdes et strategisk grundlag for trafikskaberne trafikplaner, så vi får et mere solidt fundament for de planlagte busruter.

Endelig indeholder lovforslaget en række andre forbedringer af den kollektive trafik. Kommuner og trafikskaber får bl.a. mere fleksible rammer for driften af den kollektive trafik i forhold til eksempelvis skolebuskørsel og i forhold til opsætning og drift af stoppesteder. Og samtidig får nogle økommuner jo nu mulighed for at melde sig ud af trafikskaberne, hvis de ønsker det.

Samlet set ser vi lovforslaget indeholde en række positive tiltag, som vil bidrage til at styrke den kollektive trafik. Derfor kan SF støt- te forslaget.

Kl. 10:23

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Hr. Henning Hyllested som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Det her lovforslag indeholder jo en lang række elementer, som nogle også har peget på, og derfor bliver det en lidt summarisk gennemgang, hvor jeg vil prøve at uddybe noget af det, vi finder væsentligt. Vi finder, at der er både positive og negative elementer i lovforslaget.

Til de positive hører i høj grad, at økommunerne nu gives mulighed for at udtræde af trafikskabet. Det synes vi er godt. Økommunerne er jo dem, der bedst kender til behovet de pågældende steder, og der er i sagens natur tale om afgrænsede geografiske områder. Vi håber selvfølgelig på, at det fører til en styrkelse af den kollektive trafik i de økommuner, der er tale om her, så det ser vi frem til.

Vi synes også, det er godt, at skolebuskørslen bliver åbnet op, så også andre af kommunens borgere kan benytte de pågældende skolebusser og dermed også kan køre gratis med dem. Det er helt i Enhedslistens ånd, og derfor er vi positivt indstillet over for det. Det er under alle omstændigheder et fremskridt. Busserne kører alligevel, så hvorfor ikke udnytte dem, hvis folk alligevel skal ind til de større bysamfund?

Vi synes også, det er godt, at man nu pålægger trafikskaber, regioner og kommuner at lave en strategisk planlægning, så vi får nogle flerårige planer for den kollektive trafik, så vi ikke får de her hovsalønsninger, hvor man løser tingene ud fra de budgetter, man vedtager hvert år, og man så pludselig nedlægger busruter, fordi der nu ikke lige var plads i budgettet. Det er rigtig godt. Selv om man ikke løser det problem, det kan stadig væk forekomme, så giver det trods alt på en eller anden måde en større forpligtelse, at der er flerårige planer, man ligesom prøver at arbejde efter.

Det er også godt, at trafikskaberne gives mulighed for at samarbejde, også selv om deres områder ikke grænser op til hinanden,

om f.eks. handicapkørsel på tværs af de her regionsgrænser. Det synes vi er rigtig fint.

Der åbnes også op for, at det kan man gøre på en hel række andre områder, hvor transporten reguleres efter anden lovgivning, og det synes vi er fint. Men man trækker grænsen ved fjernbuskørsel, og vi kan selvfølgelig spørge os selv, hvorfor man egentlig gør det. Den der konkurrenceudsættelse, man snakker så meget om, og som er blevet så populær at snakke om ikke mindst i dette Ting, kunne vel egentlig gælde begge veje. Hvad ville der være i vejen for, at to trafikskaber i to regioner i hver sin ende af en fjernbusrute prøvede at samarbejde om det. Det kan vi ikke se der skulle være noget i vejen for, men det går selvfølgelig imod tidens trend – det må vi sige.

Det er også godt, at EU-forordningen om buspassagerernes rettigheder nu implementeres.

Lovforslaget tilstræber jo dannelsen af en såkaldt paraplyorganisation på Sjælland inklusive hovedstadsområdet, og det er selvfølgelig gode intentioner. Meningen var jo, at der skulle skabes sammenhæng i den kollektive trafik, og at passagererne skulle opleve det hele som en enhed. Som man siger: et navn, et ansigt, et brand med et fælles logo og al den slags ting. Det er rigtig fint, men alligevel finder vi fra Enhedslistens side, at det er skuffende. Det her er kun et udvidet direktørsamarbejde, hvor man jo vægter de meget, meget kundevenlige aktiviteter – billetsalg, kundeservice, hittegods, rejse-regler og den slags ting. Men hvad mangler der efter vores mening? Der mangler selvfølgelig et beslutende samarbejde om takster, altså takstsamarbejde, køreplanskoordinering og den slags ting. I Enhedslisten ville vi hellere sige: et selskab, en køreplan, en takst. Det står også direkte i bemærkningerne til lovforslaget:

»Med bestemmelsen respekteres den nuværende takstkompetence ...«.

Det vil sige, at takstkompetencen bliver liggende hos de respektive operatører, altså i trafikskabet, hos DSB og Metroselskabet, og at der kun kan finde takstharmonisering sted, hvis trafikskaber og jernbanevirksomheder kan nå til enighed om det – det står direkte på side 22 nederst i bemærkningerne – og det vil i virkeligheden sige, at man udstyrer de enkelte aktører i det her med en vetoret. Vi mangler simpelt hen, at der er en beslutningskraft. Man fastholder i virkeligheden, at der skal være konsensus om beslutningerne, men vi mangler en beslutningskraft, altså at der kan træffes beslutninger med flertal. Det ser vi ingen steder i lovforslaget kan lade sig gøre.

Så til det negative: Jeg har allerede i mine spørgsmål til nogle af ordførerne antydnet, at vi anser den forsøgsordning, man lægger op til, med regionalisering af jernbanetrafikken i Nordjylland som meget, meget problematisk for nu at sige det mildt. Det er en udløber af regeringens liberalistiske konkurrencepolitiske udspil fra oktober 2012, og man vil altså nu overlade det til andre aktører at køre ruten Skørping-Frederikshavn på det samme banenet, som DSB kører på. Det vil sige, at man nu får flere beslutningscentre i forbindelse med den kollektive jernbanetrafik på de samme skinner, om jeg så må sige.

I bemærkningerne står der direkte – og der er jeg spændt på, hvad der så kommer af udspil under de kommende kontraktforhandlinger med DSB – at landsdelsforbindelserne til og fra Aalborg er det, DSB skal stå for. Så der skal åbenbart ikke fra DSB's side køres videre til Frederikshavn. Det synes jeg er vældig interessant, når jeg kigger på det her, og jeg er spændt på at se, hvad det kommer til at betyde for kontraktforhandlingerne. Det vil altså sige, at der skal skiftes i Aalborg, og det var jo en diskussion, vi også havde i forbindelse med timemodellen. Vi mener, det er helt håbløst, at der ikke skal køres igennem til Frederikshavn. Men man kan faktisk læse ud af bemærkningerne, at sådan vil det være.

Det her betyder, at Region Nordjylland overtager ansvaret for trafikken, og de giver det selvfølgelig videre til deres trafikskaber, Nordjyllands Trafikskaber, som så som intention giver det videre til

Nordjyske Jernbaner eller en anden jernbanevirksomhed, som der står. Så der er ingen garanti for, at det her ikke ender i en omfattende privatisering. Der er ingen tvivl om, at Venstre vil knuselske regeringen for det her. Det er, som Venstre forestiller sig det, udbud i pakker, det er at sætte DSB fra bestillingen, og det er yderligere privatisering. Det er opsplitning og fragmentering af jernbanetrafikken, og det bliver sværere at skabe en sammenhæng i den kollektive trafik.

Formanden har rejst sig, og jeg kan ikke nå sige resten af det, jeg ville, men det må jeg så prøve at tage op i udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Villum Christensen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Som vi har hørt, er det noget af et forslag, vi står med her. Jeg tæller 12-14 ændringer pakket sammen i én stor pulje. Det er lidt af en omgang, så skulle der sidde nogle, eller bare en enkelt, ude ved skærmene, der ikke rigtig kan gennemskue, hvilke virkninger der kommer ud af det her forslag, skal de ikke få nogen bebrejdelser herfra. Når det er sagt, er det efter vores synspunkt en række fornuftige ændringer, der her er tale om.

Som vi ser det, er det vigtigste naturligvis den forenkede finansieringsmodel, når det kommer til busruter, der krydser flere kommunegrænser. Her har vi faktisk et af de områder, hvor regionerne kan bidrage positivt til problemløsningen, og den model, der lægges op til her, synes vi ser ganske rimelig ud. Især er vi glade for de incitamentsstrukturer, der er lagt ind, i forbindelse med, at man gennemtænker ruteplanlægning, både fysisk og i økonomisk sammenhæng.

Forslagets andre justeringer kan vi også se god fornuft i. Vi er som udgangspunkt tilhænger af, at kommunerne i højere grad får mulighed for at agere selvstændigt, og det får en række økommuner her, når det bliver muligt at vælge kommunegrænseoverskridende trafikselskab fra. Sådan kan man vel formulere det. Vi er naturligvis også tilfreds med, at regeringen indimellem faktisk fremsætter forslag, der gør vort land lidt mindre bureaukratisk. Det sker, når trafik-selskabernes vedtægter får en lettere vej til godkendelse.

Herudover noterer vi os også med tilfredshed, måske i modsætning til Enhedslisten, at der med det her forslag åbnes op for en forsøgsordning i Nordjylland, der tillader andre aktører end DSB at overtage de lokale banestrækninger. Det ser vi faktisk som noget positivt. Her kunne man lidt polemisk måske håbe på, at regeringens klarsyn ville sprede sig til større strækninger. Det er ingen hemmelighed, at vi i Liberal Alliance sammen med andre borgerlige partier gerne ser, at den samlede togdrift i Danmark bliver sendt i udbud, som der jo også her lægges op til, og vi så i går de miljøøkonomiske vismænd komme ind på den bane. Når busserne kan udbydes, hvorfor kan togene så ikke? kunne man spørge. Det vil helt sikkert give billigere billetter og større passagertilfredshed, men den diskussion skal vi nok have på et andet tidspunkt.

Samlet set indeholder det her konkrete lovforslag dog så mange positive elementer, at vi fra Liberal Alliances side kan støtte det.

Kl. 10:33

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:33

Henning Hyllested (EL):

Jamen det er jo selvfølgelig, fordi jeg er rigtig glad for, at hr. Villum Christensen meget, meget klart udtrykker, hvad der i hvert fald er Liberal Alliances opfattelse af forslaget om forsøgsordningen. Det er

jo helt klart – og jeg regner med, at ordføreren vil give mig ret i det – at Liberal Alliance opfatter forslaget om en forsøgsordning med den regionale jernbanetrafik i Nordjylland som en murbrækker for at få togtrafikken i udbud og for en senere privatisering. Er det ikke så-dan rigtigt forstået?

Kl. 10:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:33

Villum Christensen (LA):

Det er fuldstændig rigtigt forstået, at vi gerne vil blive klogere på, hvad der kan give bedre og billigere tog i Danmark. Så hvis det er det, der er spørgsmålet, så er det et klart ja.

Kl. 10:33

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:33

Henning Hyllested (EL):

Et dejligt klart svar. Det synes jeg virkelig er godt. Det bekymrer ikke hr. Villum Christensen, at det samme udbud, den samme regionalisering af togtrafikken, fragmentaliseringen af togtrafikken vil føre til, at sammenhængen i den kollektive trafik, som vi snakker så meget om, og som alle erklærer sig som tilhængere af, når vi holder konferencer og fine møder, går tabt, når man pludselig har forskellige beslutningscentre, der skal træffe beslutning om togtrafik på de samme skinner.

Kl. 10:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:34

Villum Christensen (LA):

Nej, det er jeg ikke bekymret for. Jeg vil være meget mere bekymret, hvis vi for enhver pris fastholder et monopol, som jo har vist, at det ikke er i stand til at levere de ydelser, som man kan se at man kan få leveret i andre lande, som jo altså i langt, langt højere grad gør brug af de former for udlicitering, der jo egentlig også lægges op til her.

Kl. 10:34

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Der er gode elementer i lovforslaget og et enkelt, som jeg ikke synes er så godt. Den overordnede idé om, at de forskellige parter, DSB, Metro og Movia, skal arbejde mere sammen, bakker vi selvfølgelig hundrede procent op om. Vi synes også, at det samarbejde skal munde ud i en bedre ruteplanlægning til gavn for dem, der bruger den kollektive trafik. Hvad enten det er S-tog, regionaltog, bus eller DSB-tog, skulle vi gerne have mere for pengene, og det her er så en metode til det.

Vi synes også, at det er rigtig fint, at der lægges op til en forenkling, en forsimpning, en lettere administration, og at de administrationsbesparelser så bruges til nye ruter til gavn for brugerne. Det synes vi er den helt rigtige vej at gå. Vi synes også, det er rigtigt, at økommunerne får en selvstændig mulighed for at melde fra og til hos de store trafik-selskaber. Vi synes så til gengæld også, at vi af hensyn til det kommunale selvstyre og de kommunale hensyn generelt i højere grad bør tage kommunerne med i den her planlægning,

og der synes jeg, at høringsvaret fra KL gør, at jeg vil tage en drøftelse med mit bagland om, hvorvidt man nu også er helt sikker på, at man ikke får trukket noget ned over ørerne, som man ikke kan bakke op om. Det må vi så have udfordret i udvalgsarbejdet fremadrettet.

Det var ordene fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:36

Formanden:

Tak for det. Så er det transportministeren.

Kl. 10:36

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Jeg vil godt starte med at takke for den positive modtagelse, som lovforslaget har fået her i dag i Folketinget.

Det er jo først og fremmest et resultat af den evaluering af lov om trafikskaber, som Transportministeriet færdiggjorde sidste år. Den lov trådte i kraft i 2007 i forbindelse med kommunalreformen, og der blev med loven oprettet trafikskaber i hele landet, som skulle varetage opgaver vedrørende indkøb og koordinering af al offentlig servicetrafik.

Intentionen med den lov var dengang først og fremmest at samle al offentlig servicetrafik i centrale enheder, så trafikken blev mere sammenhængende. Endvidere blev en stor del af ansvaret for trafikken kommunal, så beslutninger om trafikken kunne træffes lokalt. Argumentet var dengang: Dem, der skal danse til musikken, og som bestiller musikken, skal også betale for musikken.

Loven har nu fungeret i 7 år, og man må sige, at den på mange måder fungerer rigtig godt. Men evalueringen har vist, at der især øst for Storebælt har været udfordringer i forhold til organiseringen af den offentlige servicetrafik samt finansieringen af trafikskabet på Sjælland.

Finansieringsmodellen for trafikskabet på Sjælland er først og fremmest meget kompleks og rigtig svær at forstå, og det har givet anledning til kontroverser mellem trafikskabet og kommuner. Herudover gør modellen det vanskeligt at ændre på ruter, der krydser flere kommunegrænser. Desuden betyder modellen for finansieringen af trafikskabets administrationsudgifter, der finansieres af Region Sjælland og Region Hovedstaden, at kommunerne ikke har incitament til at nedbringe trafikskabets omkostninger til administration.

Med lovforslaget ændres finansieringsmodellen for trafikskabet på Sjælland derfor, så denne i første omgang bliver lettere at forstå, men ændres også, så den enkelte kommunes bidrag i højere grad afspejler den trafik, kommunen rent faktisk bestiller. Modellen indeholder yderligere et solidarisk element, som fastsættes ud fra kommunens forholdsmæssige befolkningstal. Med det her solidariske element understøttes busdriftens karakter af at være et samlet netværk. Endvidere er det hensigten, at en række af de tværkommunale ruter, der mere har karakter af at være regionale end kommunale, skal overflyttes til de to regioner. Det giver mening. Herudover indeholder modellen en ændring af finansieringen af administrationsomkostningerne, så trafikskabets administrationsudgifter skal finansieres af både regioner og kommuner. De sparede omkostninger kan de her regioner så anvende til at finansiere flere regionale ruter med.

Herudover skal der med afsæt i loven etableres en mere sammenhængende offentlig servicetrafik i Østdanmark. Vi har med forslaget pålagt DSB, Movia og Metroselskabet at etablere en samarbejdsorganisation, som på selskabets vegne skal varetage alle kundevedtatte aktiviteter. Der skal altså oprettes en såkaldt paraplyorganisation, der set fra kundernes synsvinkel står for den offentlige servicetrafik i Østdanmark. Det vil give et nyt ansigt udadtil for den kollektive offentlige servicetrafik ud fra tesen om, at det jo for kunden ikke er vigtigt, hvem der leverer transporten. For kunden er det vigtigt, at den kollektive trafik er sammenhængende. Derfor handler det her om at få kunden i centrum.

Lovforslaget indeholder også forslag om en række øvrige ændringer. Bl.a. får de selvstændige økommuner, der ikke har en bro eller anden landfast forbindelse, mulighed for at melde sig ud af trafikskabet. Hvis disse økommuner vælger at træde ud af selskabet, kan de selv varetage den offentlige servicetrafik på øen. Det er et ønske, som flere af os her i Folketinget har hørt. Det bliver der lyttet til.

Der åbnes også op for muligheden for, at kommunerne kan medtage andre passagerer end skolebørn på de skolebusruter, kommunerne selv varetager. Herudover er der indsat et forslag om, at de trafikplaner, trafikskaberne allerede er forpligtet til at udarbejde i dag, skal udvides til også at indeholde et strategisk grundlag, der fastsætter de overordnede principper for rutenet, og et flerårigt budgetoverslag. Det kan være med til at give en mere sammenhængende og stabil offentlig servicetrafik.

Lovforslaget indeholder også en hjemmel til, at staten kan indgå en aftale med Region Nordjylland om, at regionen kan overtage trafikøberansvaret på statens jernbanestrækning mellem Skørping og Frederikshavn. Regionen kan overdrage trafikøberansvaret til trafikskabet. Trafikøberansvaret overdrages ikke i sig selv med bestemmelsen. Ansvar vil først overdrages ved en konkret aftale mellem regionen og staten.

Kl. 10:41

Formanden:

Tak til ministeren. Der er ikke nogen, der har ... jo, det er der, jeg ventede også på Henning Hyllested. Værsgo.

Kl. 10:41

Henning Hyllested (EL):

Det sluttede så brat, hr. minister, så jeg nåede det ikke, men jeg fik lov at trykke mig på. Jeg er selvfølgelig ked af, at jeg er nødt til at bruge min sparsomme tid på ligesom at slå ned på de kritiske, problematiske ting, som vi finder, for vi finder jo, at store dele af lovforslaget i øvrigt er godt og positivt.

Men jeg bliver nødt til at spørge ministeren: Der står direkte i bemærkningerne, efter man har beskrevet, hvad det er for nogle opgaver, man vil overgive til Region Nordjylland: » ... mens DSB fortsat skal betjene landsdelsforbindelserne til og fra Aalborg efter en forhandlet kontrakt med staten.«

Betyder det, at der, når vi skal til at forhandle kontrakt med DSB, vil komme et forslag fra regeringen om, at kontrakten med DSB omfatter trafik til og fra Aalborg og ikke en centimeter længere, altså ikke til Hjørring eller Frederikshavn?

Kl. 10:42

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:42

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Ja, jeg sluttede brat, og det skyldes nok også, at det er første gang, jeg får lov til som minister at tale ved en førstebehandling. Det står rent faktisk i mine papirer, at jeg skal se frem til den videre behandling af forslaget, og at jeg naturligvis er rede til at besvare spørgsmål i udvalget. Det er en selvfølge, men det skal siges, og det mener jeg selvfølgelig. Og det mener jeg faktisk konkret her. Jeg har hørt de spørgsmål, der er stillet til rigtig mange ordførere fra Enhedslistens hr. Henning Hyllested i dag, og det er selvfølgelig relevant. Lad os prøve at tage det op under udvalgsbehandlingen, og lad os få boret ud, hvad det er.

Men når man læser høringsvaret fra Region Nordjylland, der jo er kommet med et høringsvar, så er det et entydigt positivt høringsvar, vi har fra dem. De mener simpelt hen, at de nu får mulighed for at levere mere sammenhæng, bedre og måske også flere afgang til nordjyderne. Og der synes jeg at vi da ikke skulle være os vores an-

svar bevidst, hvis vi synes, at det må de ikke få lov til. Hvis de har nogle modeller, som kan betyde, at de lokalbaner, der er i dag, kan spille bedre sammen, hvis de får lov til at køre på nogle skinner, som DSB kører på i dag, så lad os se på det, og det er det, lovforslaget lægger op til.

Men hvordan stationsbetjeningen på konkrete stationer skal køres, synes jeg vi må tage i udvalget, og der kan man jo stille skriftlige spørgsmål. Og lad os så se på det, for det handler om at få løst nogle konkrete problemer til glæde for de borgere, som vælger den kollektive trafik, både i Nordjylland og resten af Danmark.

Kl. 10:43

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:43

Henning Hyllested (EL):

Hvis det ender op med, at kontraktforhandlingerne med DSB fører til, at DSB ikke kører længere end til Aalborg – og det vil jo sige, at der skal skiftes tog i Aalborg, hvis man vil videre til Hjørring og Frederikshavn – så tror jeg helt sikkert, at interessen hos Region Nordjylland, hvis de ellers har læst bemærkningerne ordentligt, vil kølnes noget. Det er klart, at i en region har man jo ikke det overordnede syn på sagen. Der kigger man på sin egen lille region og tænker ikke på, at der skal være en sammenhæng i jernbanetrafikken i hele landet. Så hvis det her breder sig til andre regioner, får vi jo den fragmentering, som jeg talte om i mit ordførerindlæg.

Kl. 10:44

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:44

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Den pointe er taget med her, men jeg synes heller ikke, man skal være blind for de muligheder og de argumenter, som man har oppe i det nordjyske, for, at det her faktisk kan være et skridt fremad. Og det er jo med det her lovforslag så muligt at sige: Jamen så kan man faktisk tage en direkte tur fra Aalborg til Skagen, fra Aalborg til Hirtshals, hvor man i dag er afhængig af de regionale tog og skal skifte osv. Det er jo nogle nye muligheder, som jeg godt kan forstå at man kan se potentialet i, og også kan se et vækstpotentiale i.

Jeg ved, at Enhedslisten også er optaget af at kunne få vækst inden for den kollektive trafik, og hvis vi har nogle regionale medansvaret for den kollektive trafik i deres område, der siger, at der her er en mulighed, så synes jeg, vi skal gribe den mulighed og se, om ikke det kan lade sig gøre til gavn for dem og til gavn for resten af Danmark.

Kl. 10:45

Formanden:

Hr. Martin Geertsen, kort bemærkning.

Kl. 10:45

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Som det første må man jo rose hr. Henning Hyllested for at få en debat om omlægning af den kollektive trafik på Sjælland til hovedsagelig at handle om Nordjylland. Det er rosværdigt.

Det, som jeg er en lille smule optaget af, og hvis ministeren ikke på stående fod kan svare på det, så tager vi det i udvalgsbehandlingen, er spørgsmålet om det forpligtende i det udvidede direktørsamarbejde. Har ministeren allerede nu et eller andet instrumentelt bud på, hvordan det samarbejde skal fungere? Jeg tænker helt lavpraktisk, at hvis S-togene og Movia er uenige med DSB, kan man så overrulle? Hvordan vil forretningsordenen, havde jeg nær sagt, kom-

me til at se ud i sådan et direktørsamarbejde, hvis man lige skal følge ministerens tankegang her?

Kl. 10:46

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:46

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Man må sige, at det jo er godt tænkt, og det er jo ikke kun tænkt, det er jo rent faktisk konkrete eksempler, som der er masser af. Det skyldes jo, må man så også sige, at når der er konkurrence forskellige selskaber imellem, håber Movia, at folk tager bussen, S-tog håber, at de tage S-toget, metroen håber, at de tager metroen, regionaltoget håber, de hopper på toget, og nogle gange spiller de sammen, andre gange er de i konkurrence med hinanden. Ofte når den konkurrence kommer, får det karakter af en magtkamp, hvor ingen vil give sig, og så bliver kunderne taberne, fordi de ikke kan forstå, hvorfor der skal være den magtkamp.

Derfor er det, at vi har bedt selskaberne, der opererer i Øst Danmark, om at komme med en model til os, og den er vi i gang med. De har haft første afrapportering, hvor vi inviterede Folketingets partier til den, og vi bad dem om at gå videre med at indsnævre det, men spørgsmålet er: Hvad så, hvis de ikke kan blive enige? Så er det min holdning, at så skal vi have mulighed for at gå ind og træffe nogle afgørelser via nogle bekendtgørelser, hvis det kommer til det, men målet er, at de skal blive enige.

Kl. 10:47

Formanden:

Hr. Martin Geertsen.

Kl. 10:47

Martin Geertsen (V):

Så vil jeg godt rose ministeren for at lægge op til, at hvis ikke – og det er sådan, jeg må forstå ministeren, og det skal ikke tages som udtryk for nogen som helst form for kritik eller ironi – de enkelte operatører kan blive enige om, at det forpligtende rent faktisk også er forpligtende, at der så må være andre, der beslutter, at det her forum må være forpligtende, fordi ellers bliver det altså bare en sovepude, der gør, at eksisterende problemstillinger sådan set fortsætter med at være der.

Kl. 10:47

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:48

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Jeg skal nok lade være med overhovedet at lægge nogen som helst ironi eller sarkasme ind i den kommentar. Jeg tager den helt til mig. Det er ikke sovepuder, vi laver her, det er at forsøge på at løse nogle konkrete problemer, og det giver meget god mening, når vi regulerede loven. Der er altså nogle konkrete problemer, samarbejde, som ikke helt fungerer, og vi skal have løst de problemer. Det er jo det, der handler om inden for den kollektive trafik.

Kl. 10:48

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 10:51

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om boligbyggeri. (Statsgaranti ved skift af lånetype til finansiering af alment byggeri m.v. og forlængelse af særordning for 4. maj-kollegierne m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).
(Fremsættelse 19.02.2014).

Kl. 10:48

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Louise Schack Elholm som Venstres ordfører.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette lovforslag indeholder to dele. For det første medfører lovforslaget, at den særordning, der gælder for 4. Maj Kollegierne, og som fritager kollegierne for visse krav, forlænges med op til 10 år. 4. Maj Kollegierne blev i sin tid opført med støtte fra Frihedsfonden. Hensigten var, at kollegierne skulle fungere som en slags levende mindesmærker for modstandskampen under anden verdenskrig. Derfor er der særlige forhold på 4. Maj Kollegierne, som ikke ligner de andre almene ungdomsboliger. Der er f.eks. fortrinsret for efterkommere af frihedskæmpere fra anden verdenskrig. Det er baggrunden for, at 4. Maj Kollegierne er undtaget fra de normale regler om sammensætning af bestyrelse og anvisning af ledige boliger.

Lovforslaget medfører en forlængelse af disse undtagelser, hvilket sikrer, at 4. Maj Kollegierne fortsat kan fastsætte deres egne regler. Vi så sådan set gerne, at fristen havde været endnu længere eller eventuelt evig.

For det andet medfører lovforslaget, at staten skal kunne garantere for nye lån til finansieringen af alment byggeri. I dag er lånefinansieringen af alment byggeri oftest tilrettelagt sådan, at lånet skal kunne udbetales, når byggeriet tages i brug. Inden da har der været en lang proces, hvor der er blevet udstedt lånetilbud, oprettet pantebrev, tinglyst pantebrev osv. Problemet opstår, hvis der efterfølgende ønskes en anden lånetype. Så skal hele denne proces nemlig starte forfra, og det gør det sværere at tilpasse lånefinansieringen til de aktuelle markedsforhold.

For at sikre øget fleksibilitet foreslås det derfor i lovforslaget, at staten garanterer for lånet frem til tinglysningen af pantebrevet. På den måde kan der skiftes til en ny lånetype hurtigere, og finansiering af det almene byggeri vil hurtigere kunne tilpasses aktuelle markedsforhold.

Venstre støtter begge dele af lovforslaget og derfor også hele lovforslaget.

Kl. 10:50

Formanden:

Hr. Jan Johansen som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Tak for det, formand. I dag har vi en række 4. Maj Kollegier landet over, som er oprettet af Frihedsfonden efter afslutningen på anden verdenskrig. Formålet med 4. Maj Kollegierne var, at de skulle minde fremtidens generationer om frihedskampen. Samtidig skulle kollegierne pege fremad som hjælp til en fremtidig generations udviklingsmuligheder. Her snart 70 år efter krigens afslutning lever 4. Maj Kollegierne fortsat op til deres formål som beskrevet dengang. Med dette lovforslag lægger vi op til at forlænge denne særordning, som gælder for 4. Maj Kollegierne, og som udløber næste år.

Sagen er den, at kommunalbestyrelserne i dag kan omdanne kollegier som 4. Maj Kollegierne, der er opført *uden* offentlig støtte, til almene ungdomsboliger, hvis de ønsker det. Bliver kollegierne omdannet til almene ungdomsboliger, skal man samtidig opfylde en række krav, der følger med som følge af almenboligloven. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde godkende, at enkelte af reglerne ikke findes anvendelige. Denne særordning er målrettet 4. Maj Kollegierne, som dermed fortsat kan bestemme bestyrelsessammensætning og anvisning af ledige boliger.

Af de ni 4. Maj Kollegier er der indtil nu fire, der har ladet sig omdanne efter særordningen, og det er denne særordning, som lovforslaget lægger op til forlænges med 10 år. Vi mener, at 4. Maj Kollegierne spiller en vigtig rolle i vores fælles historie og fortælling om frihedskæmperne. Vi mener derfor, at særordningen for vores 4. Maj Kollegier skal forlænges, så kollegierne kan bibeholdes som et særligt mindesmærke for Danmarks modstandskamp under anden verdenskrig.

Lovforslaget indeholder desuden, at vi giver en statsgaranti ved skift af lånetype til finansiering af alment byggeri. Det er i dag ministeren for by, bolig og landdistrikter, der fastsætter lånetypen for alment byggeri. Beslutter man at gøre brug af en anden og mere fordelagtig lånetype i løbet af byggeperioden, vil processen med lånedokumenterne skulle startes forfra. Det er en langstrakt proces, der kan tage 2-3 måneder. For at øge fleksibiliteten og hastigheden lægger lovforslaget op til, at staten garanterer for lånene frem til det tidspunkt, hvor der sker en tinglysning af pantebrevet, der vil sikre det nye lån. Med denne statsgaranti vil lånet umiddelbart kunne udbetales, og de nødvendige lånedokumenter vil kunne håndteres efterfølgende.

Med disse bemærkninger kan jeg derfor meddele, at Socialdemokraterne støtter lovforslaget.

Kl. 10:53

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Karina Adsbøl som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:53

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Det er jo svært at sige noget om lovforslaget, der ikke er blevet sagt. Lovforslagets hovedelementer handler om statsgaranti ved skift af lånetype til finansiering af en række støtteberettigede aktiviteter efter almenboligloven. Ministeren for by, bolig og landdistrikter fastsætter, hvilke typer lån der skal anvendes ved finansiering af nyt støttet byggeri, med henblik på at der sker en smidig tilpasning til udviklingen på kapitalmarkedet. For at sikre dette skal en ny lånetype hurtigt kunne anvendes.

Efter de gældende regler kan omstilling til en ny lånetype imidlertid i praksis først ske med relativt lang frist, da nye lånedokumenter skal udfærdiges, underskrives og tinglyses, inden lånet kan udbetales. For at undgå en lang frist foreslås det, at staten garanterer for

lånet frem til det tidspunkt, hvor der sker tinglysning af det pantebrev, der sikrer det nye lån. Hermed kan en ny lånetype umiddelbart anvendes, og finansiering af det almene byggeri vil hurtigere kunne tilpasses skiftende markedsforhold.

Lovforslaget indeholder herudover også en forlængelse af den særordning, der gælder for 4. Maj Kollegierne. Særordningen består i en fritagelse fra de almindelige krav, som gælder for bestyrelsens sammensætning og udlejningen. Ordningen er begrundet i de særlige forhold ved de pågældende kollegiers oprettelse og Frihedsfondens finansiering af disse. Den nuværende ordning udløber med udgangen af 2015, men med dette lovforslag forlænger man den. Særordningen for 4. Maj Kollegierne handler om, at man gerne vil imødekomme kollegiernes ønske om at mindes Danmarks frihedskamp under besættelsen, og derfor foreslås det, at disse kollegier fortsat har mulighed for at fravige gældende regler om bestyrelsessammensætning og udlejning Kommunalbestyrelserne kan godkende, at denne særordning for de nævnte kollegier kan forlænges.

4. Maj Kollegierne er for børn og børnebørn af frihedskæmpere under Danmarks modstandskamp, og i Dansk Folkeparti finder vi det utrolig vigtigt at tilgodese disse kollegiers ønsker – så vi støtter lovforslaget.

Kl. 10:56

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Liv Holm Andersen som radikal ordfører.

Kl. 10:56

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

Tak for det. Som tidligere ordførere har været inde på, har det her lovforslag to elementer: Dels forlænges 4. Maj Kollegiernes særordning med yderligere 10 år – det er til glæde for dem ude på kollegierne, og det kan Radikale Venstre selvfølgelig bakke op – dels indføres der den her statsgaranti ved skift af lånetype til finansiering af alment byggeri, og grunden er jo, som tidligere ordførere har redegjort for, at der mellem to lånetyper kan være en rum tid, hvor det så gøres smidigt og fleksibelt, ved at staten kan gå ind og være garant. Det kan Radikale Venstre også bakke op om.

Så således kan vi fra Radikale Venstres side støtte begge lovforslagets elementer og dermed selvfølgelig det samlede lovforslag.

Tak for ordet.

Kl. 10:57

Formanden:

Tak til ordføreren. Og så er det hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Også SF kan støtte, at staten hjælper med en garanti, når der i forbindelse med nye almene boliger er behov for at bruge en ny type lån. Garantien svarer til de principper, som allerede i dag er gældende for eksisterende almene boliger.

SF støtter også, at 4. Maj Kollegierne, der i visse tilfælde omdannes til almene boligorganisationer, kan fortsætte som en slags mindesmærker for Danmarks modstandskamp mod den tyske nazistiske besættelse fra 1940 til 1945. Kollegierne blev, som det er nævnt af flere af de andre ordførere, opført med støtte fra Frihedsfonden, og de særregler, der kan videreføres, forudsætter dog stadig det lokale byråds godkendelse, og det er et godt decentralt system.

SF vil som nævnt stemme for lovforslaget.

Kl. 10:57

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Lars Dohn som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Flere af de foregående ordførere har på glimrende vis gjort rede for de to formål med lovforslaget. Enhedslisten kan støtte dem begge to – især forslaget om den særlige mulighed for særordninger for 4. Maj Kollegierne. Det at markere modstandskampen og lade 4. Maj Kollegierne stå som et mindesmærke for den aktive modstand mod den tyske besættelse har stor betydning for Enhedslisten.

Kl. 10:58

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

De foregående ordførere har fint fremlagt både fakta og argumenter for det her lovforslag, og dem vil jeg ikke gentage, så jeg vil bare nøjes med at sige, at vi også støtter lovforslaget.

Kl. 10:58

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Charlotte Dyremose som konservativ ordfører.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Der er vist ikke så frygtelig meget, vi kan blive uenige om lige i den her sag. Vi kan fra konservativ side også støtte forslaget. Det skal jeg heller ikke sige mange ord om, andet end at jeg også lige vil nævne de her 4. Maj Kollegier, som vi sætter stor pris på, og som den nuværende regering også lægger op til at vi kan fastholde som de mindesmærker, de er, til ære for vores frihedskæmpere.

Kl. 10:59

Formanden:

Så er det ministeren for by, bolig og landdistrikter.

Kl. 10:59

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg vil starte med at sige tak for den meget, meget brede tilslutning. Det er jo hele Folketinget, der støtter op om forslaget, og jeg kan konstatere, at det er dejligt en gang imellem at fremsætte et lovforslag, der virkelig er opbakning til.

Først og fremmest glæder jeg mig over, at vi med lovforslaget nu får mulighed for at forlænge den gældende særordning for 4. Maj Kollegierne over endnu en 10-årig periode. Jeg skal sige, at det faktisk er noget, der har optaget en bred kreds af Folketingets partier, og især Venstre har været aktiv i den sag, så her har vi en fælles god sag.

Derudover har vi nu gjort det mere smidigt og hurtigere at tilpasse finansieringen af det almene nybyggeri til de skiftende markedsforhold, og alt andet lige vil det gøre det billigere for staten, og samtidig med det sker der altså ikke et afbræk i låneudbetalingerne for boligorganisationerne.

Så jeg siger tak for den meget positive behandling, og skulle der være spørgsmål, tager vi selvfølgelig dem og svarer positivt på dem i udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:00

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til By- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00 med forespørgsel til statsministeren.

Mødet er udsat. (Kl. 11:00).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til statsministeren om regeringens værdipolitik: Vil ministeren redegøre for regeringens værdipolitik med fokus på de udfordringer, der følger af indvandringen, og som presser/ tvinger danskerne til at ændre levevis og adfærd og »rette ind« af hensyn til indvandrere?

Af Pia Kjærsgaard (DF) og Peter Skaarup (DF).
(Anmeldelse 02.10.2013. Fremme 08.10.2013).

Kl. 13:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mødet er åbnet.

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 11. marts.

Jeg begynder med at give ordet til ordføreren for forespørgerne, fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 13:01

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

I Dansk Folkeparti har vi rejst den her forespørgsel, fordi vi mener, at der er et meget, meget stort behov for at diskutere, hvilken vej Danmark skal gå. Hvad er det, vi vil? Hvor meget vil vi tolerere? Hvor meget vil vi åbne? Jeg synes, det er godt, at vi er en åben og fordomsfri nation, men det kan jo altså også gå for vidt, og det tror jeg at der er vældig mange mennesker der synes. På den baggrund har vi rejst den her debat, da vi mener, at der er ved at ske et skred i vores værdinormer i Danmark.

Det er godt at diskutere økonomi og vækst, arbejdspladser og omsorg – det er vigtigt. Men jeg synes, der er nogen, der forsøger at undlade en meget, meget vigtig del, nemlig værdidebatten, kulturkampen. Jeg har det synspunkt, at hvis vi ikke holder fast, mister vi noget, som er meget, meget svært at få tilbage igen. Det er vigtigt, at man debatterer det her emne, at man gør noget ved det. Det er et dybtøft ønske om, at vi tager det alvorligt, at vi ikke skal bøje os mere og mere i forhold til religiøse og kulturelle krav fra folk, der er kommet til Danmark og ikke vil Danmark det bedste. Vi skal passe på Danmark. Vi skal passe på, at vi hører sammen som et folk, som en nation. Vi skal ikke sætte danskerne op imod hinanden, så vi skændes og kriges om, hvilken vej Danmark skal gå.

Derfor synes vi, den her debat er vigtig, og jeg forventer virkelig, at man prøver at tage den ud fra et værdipolitisk synspunkt – at det altså er kulturkampen, vi tager fat på – og at man ikke blander alt muligt andet ind i det, men spørger: Hvor langt skal vi egentlig bøje os i tolerancens hellige navn? Skal vi blive så tolerante, at vi også tillader intolerance? Skal vi blive så tolerante, at vi bøjer nakken, at vi underkaster os og gør op med vores værdier i Danmark, som jo er en nation, der har et sammenhold og mange fælles interesser, og som gerne vil stå sammen som nation?

Jeg skal understrege allerede nu – og jeg håber, at man vil høre godt efter – at Dansk Folkeparti synes, det er godt, at vi også åbner for andre, at vi sagtens kan tage imod andre kulturer, andre mennesker, men det skal være på vores betingelser. Det skal ikke være sådan, at vi begynder at bøje af, at vi underkaster os og laver om på vores normer, traditioner og værdier. Det er derfor, at vi har rejst den her debat, og jeg håber virkelig, at man vil tage den seriøst.

Vi har selvfølgelig stillet forespørgslen til statsministeren, for jeg mener, at statsministeren bør være den forreste i kampen for at bevare Danmark som det Danmark, vi kender, med de nye ting, der jo altså også sker. Vi bemærkede med stor interesse, at statsministeren i sommer kastede sig ind i kampen om mad i daginstitutionerne. Det var da fint, at statsministeren fandt lejlighed til det. Det er bl.a. noget af det, vi gerne vil have uddybet her i dag. Tak.

Kl. 13:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Og så er det statsministeren, der besvarer forespørgslen.

Kl. 13:05

Besvarelse

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

I dag skal vi nemlig diskutere værdier, og det er en vigtig debat, for værdier optager selvfølgelig danskerne, værdier optager også mig og, tror jeg, alle her i Folketinget. Og værdier bestemmer også de politiske valg, som vi træffer. Derfor er jeg også glad for det spørgsmål, jeg har fået til debatten her i dag.

Ordføreren for forespørgerne taler om værdipolitik, og her indledningsvis kunne det derfor være lidt passende at stille spørgsmålet: Hvad er værdipolitik egentlig for noget? Ja, i 00'erne var det alt det, der handlede om udlændinge, for at sige det lidt groft. Alt det andet derimod – arbejdsløshed, fri og lige adgang til sundhed, folkeskolen – var på en eller anden måde ikke værdipolitik. Men sådan er det vel ikke mere. Sådan opfatter jeg ikke at det skal være her i 10'erne. Regeringen fører en politik, der hviler på stærke værdier ikke alene i forhold til de udfordringer, der knytter sig til integrationen af mennesker, der kommer hertil med en anden baggrund end den danske, men også i forhold til den opgave, det er at føre Danmark trygt gennem krisen med vores ordentlighed og vores solidaritet med hinanden i behold – og også i forhold til den opgave, det er fortsat at udvikle det fællesskab, vi har i Danmark.

Danmark er jo et land, hvor vi stræber efter lige muligheder for alle uanset køn, størrelsen på deres bankkonto og deres familiebaggrund. Vi har en udstrakt frihed hver især – en frihed til at leve vores liv på forskellige måder inden for et trygt fællesskab. Det er en stærk værdi: frihed, lighed og tryghed. Det er i det hele taget stærke værdier, der ligger til grund for regeringens politik. Regeringen fører f.eks. en økonomisk politik, hvor vi forsøger at tage ansvar for de næste generationer. Vi har besluttet, at vi skal have en ny og bedre folkeskole, hvor alle børn skal have lige muligheder for at få en god uddannelse. Og vi har netop indgået en bred og ambitiøs aftale om vores erhvervsuddannelser. Det betyder, at vi bygger videre på en stærk tradition for faglig stolthed, og at vi klart og tydeligt siger, at ingen uddannelser er finere end andre. Når regeringen senere i år præsenterer en reform af beskæftigelsesindsatsen, ja, så vil den også udspringe af den klare værdi, at alle både har en ret og pligter i forhold til vores fællesskab.

Når vi har besluttet, at homoseksuelle par kan vies i folkekirken, er det også udtryk for værdier. Vi dømmes ikke nogen på, hvem de elsker. Når Dansk Folkeparti valgte at stemme imod, er det, fordi partiet dybest set har andre værdier på det her punkt end regeringen. Der er forskel i dansk politik.

Et andet eksempel er, at da revselsesretten blev afskaffet af den daværende SR-regering – det var tilbage i 1997, det er nogle år siden – skete det ud fra den værdi, at børn skal behandles med respekt, også af deres forældre. Selvfølgelig skal de det. Da stemte Dansk Folkeparti også imod, og dengang sagde fru Pia Kjærsgaard:

»Forleden vedtog Folketinget så med én stemmes flertal afskaffelse af revselsesretten. Derved blev det slut med forældres ret til at bestemme over deres børn – og forældrenes ret til at opdrage deres børn. Og derved blev børn i realiteten statens ejendom. En uhyrlig socialistisk lov, som vel at mærke blev lusket igennem og vedtaget uden nogen former for offentlig debat.«

Jeg skylder dog at sige, at fru Pia Kjærsgaard 10 år senere, altså i det her århundrede, vedstod sig, at hendes værdier i forbindelse med det her spørgsmål har ændret sig. Det er der jo ikke noget galt med, men det understreger for mig, at politik hviler på værdier; forskellige værdier skaber forskelle i politikken.

I forespørgslen i dag anmoder forespørgerne om, at vi får fokus på de udfordringer, der følger af indvandringen, og som presser/tvinger danskerne til at ændre levevis og adfærd og rette ind af hensyn til indvandrere. Man kunne i al fredsommelighed have ønsket, at ordføreren for forespørgerne måske var lidt mere præcis – og det var hun også i sin begrundelse – for man fornemmer jo klart en dagsorden og, nu tør jeg næsten ikke sige det, men måske også lidt manglende mod til at sige, hvad det egentlig handler om. Og det forstår jeg egentlig ikke. For netop vores vilje til og mulighed for at tale om de udfordringer, vi står over for som samfund, er jo en af vores mest fundamentale værdier.

Jeg har jo ikke belæg for at sige, at danskerne under et oplever, at de skal ændre levevis og adfærd som følge af indvandringen, men bliver vi udfordret, når der kommer andre mennesker fra andre lande og kulturer til Danmark? Ja, det gør vi på nogle områder. Og jeg er sikker på, at befolkningen er dybt optaget af at fastholde Danmark, som vi kender det, også Danmark med et stærkt fællesskab – et fællesskab, hvor der er plads til forskellighed, men hvor forskelligheden aldrig må udfordre vores grundlæggende værdier som ligestilling mellem kønnene, princippet om, at rettigheder og pligter følges ad, og ikke mindst ytringsfriheden.

Kl. 13:10

Og lad det være sagt med det samme: Regeringen tager afstand fra ethvert pres eller ethvert angreb i forhold til vores ytringsfrihed. Vi må tegne, hvad vi vil, og hvem vi vil. Og vi må ikke i misforstået tolerance afholde os fra at debattere det, som umiddelbart kan synes svært.

For mig er det ganske klart: Det er og bliver en fejl, hvis vi i forsøget på at løse det praktiske møde med andre kulturer og værdier opgiver det, som er vores fælles udgangspunkt. Det handler om, hvad vi synger i vores skoler; om, hvorvidt der skal være juletræ eller ej i den fælles gård; og selvfølgelig også om, hvilken mad vi serverer i vores skoler og daginstitutioner. For som jeg ser det, ville det da være underligt, hvis der ikke blev serveret svinekød i danske daginstitutioner.

På samme måde synes jeg det er problematisk, hvis en censor ikke vil give hånd til kvindelige elever. Hvad skal det betyde? Mener den mandlige censor, at kvinder er mindre værd end mænd? Og jeg er helt sikker på, at det i hvert fald er den følelse, som kvindelige studerende let kan få, og det skal vi selvfølgelig tage alvorligt. Ligestilling mellem kønnene er en vigtig værdi i det danske samfund. Det er også derfor, vi har Ligebehandlingsnævnet, og nævnet har for nylig truffet en afgørelse om, at det var chikane på grund af køn, når en censor ikke ville give hånd til en kvindelig studerende.

Og ja, jeg synes, det er trist, når forældre med minoritetsbaggrund holder deres børn væk fra lejrskolen eller fra kammeraternes fødselsdage, og jeg er meget enig med social- og integrationsministeren, når han siger, at vi hver især som medforældre i skolen eller

som borgere også har et ansvar for at handle, når vi møder de situationer i hverdagen, hvad jeg i øvrigt også tror der er rigtig mange, der gør.

Men hvordan skal vi reagere som et frit og demokratisk samfund i forhold til de her ting?

Der synes jeg vi er nødt til at stille det spørgsmål, om vi ønsker et samfund, som lovgiver om, hvad der serveres på det enkelte barns tallerken, og om vi har regler for, hvornår og hvordan og hvem man skal give håndtryk. Og hvis man stiller det op på den måde, må jeg sige, at mit svar er: Nej. Det er ikke et samfund, der bygger på stærke værdier, som reagerer på den måde. Det opfatter jeg mere som et samfund, som ikke er sikker nok på sin egen styrke, og det mener jeg ikke vi har nogen grund til ikke at være i Danmark.

Regeringens vej er ikke at lovgive i detaljer om alt det, der bedst klares ved en debat og en dialog med hinanden ude i kommunerne, på skolerne og i boligforeningerne. Jeg har tillid til det lokale demokrati, og det kan kun fungere, hvis vi giver plads til lokale debatter og selvfølgelig også lokale beslutninger. Regeringen fører heller ikke symbolpolitik. Vi har valgt at fjerne den politik, der rejste urimelige barrierer i stedet for at stille rimelige krav. Pointsystemet mener vi byggede på et uddannelsessnobberi; det er et eksempel.

Vi ønsker at møde mennesker med ordentlighed og respekt. Derfor har vi valgt at føre nogle regler tilbage til et sted, hvor de var i 2010, og Dansk Folkeparti og andre vil vel næppe påstå, at VKO på det tidspunkt førte en slap udlændingepolitik. Regeringen har holdt fast i den linje, som har opbakning i befolkningen, og som et bredt flertal er bag her i Folketinget. Vi fører en udlændinge- og integrationspolitik, som både er robust og retfærdig. Vi stiller krav til de mennesker, der vælger at leve i Danmark. De må yde en indsats for at uddanne sig, arbejde, lære sproget og kulturen at kende. Det er rimelige krav. Til gengæld får de jo så mulighed for at leve i et trykt land med stor frihed og lige muligheder.

Dansk Folkepartis spørgsmål til debatten i dag er ikke kun relevant for danskere, hvis familier har levet her i generationer. Nej, spørgsmålet om, hvorvidt danskere må rette ind efter fremmede værdier, er jo også relevant for rigtig mange unge nydanskere. Vi skal nemlig ikke acceptere, at det er forældrene, der skal bestemme, hvem deres børn skal giftes med mod børnenes vilje, eller at forældrene sender deres børn på genopdragelse væk fra det danske samfund.

Kl. 13:15

Vi har i de her år en opgave med at vise de unge, at vi står på deres side i kampen for at vælge, hvordan de ønsker at leve deres liv. Vi står på de nydanske pigers side i kampen mod social kontrol og for ligestilling. Heldigvis går det også godt med integrationen på mange områder, og særligt kan vi se, at flere unge nydanskere tager en uddannelse; det er især pigerne, der gør det. Det er meget positivt.

Jeg vil gerne fra Folketingets talerstol sige direkte til de unge med indvandrerbaggrund: Vi har brug for jer. Vi har brug for det, I kan bidrage med, til det danske samfund. For vellykket integration handler om at lykkes som samfund. Det handler f.eks. om en god folkeskole, hvor børnene får flere timer i matematik og dansk, og hvor der er tid til at hjælpe nogen med lektierne, måske særligt dem, som ikke kan få så meget hjælp derhjemme, for det er især en fordel for dem, som ikke har forældre, der kan hjælpe dem med det. Den nye folkeskole, som tager imod børnene her efter sommerferien, opfatter jeg som et af de vigtigste integrationstiltag i mange år. Og på mange måder er det det samme med den nye erhvervsuddannelsesreform. Vi skal give mange chancen for at blive dygtigere, vi skal skabe lige muligheder, og vi skal stille krav til alle om at yde deres bedste.

Jeg tror på et stærkt fællesskab af mennesker, der tror på sig selv. Jeg tror på et stærkt fællesskab, hvor alle bliver mødt med rettigheder og pligter. Kun ad den vej kan vi sikre, at alle kommer med, og

det er for mig kernen i et solidarisk Danmark, og det er de stærke værdier bag 10'ernes politik.

Kl. 13:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til statsministeren. Og så har ordføreren for forespørgerne mulighed for at svare på svaret. Værsgo, fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 13:17

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Tak til statsministeren. Jeg vil da godt over for statsministeren tilkendegive, at stort set alt i virkeligheden er værdipolitik. Det er sådan set også derfor, jeg er blevet værdiordfører, for så kan man gå ind i de mange, mange ting, som man synes er væsentlige, og som interesserer folk osv. Jeg er fuldstændig enig i, at alt generelt er værdipolitik, f.eks. ældrepleje, altså hvordan vi behandler vore ældre i vores samfund. Hvis ikke det er værdipolitik, ved jeg ikke, hvad der skulle være det. Hvordan vores børn vokser op, hvordan vi bevarer vores kulturarv, hvordan vi gør i folkeskolen, så vores børn bliver godt rustet til at klare sig i tilværelsen, er så sandelig værdipolitik. Jeg kunne også sige til statsministeren, at det absolut også er værdipolitik, at vi kerer os om danskerne og måske ikke så meget om EU. Men nu har vi jo stillet den her forespørgsel, som egentlig drejede sig om indvandringens konsekvenser i forhold til værdipolitikken, så det vil jeg prøve at koncentrere mig om i den her debat.

Det er indvandringens konsekvenser, som er væsentlige, og som der bliver debatteret rundt omkring i de små hjem. Jeg tror, at alle folketingsmedlemmer, det regner jeg i hvert fald med, får mange henvendelser fra borgerne om det her emne. Det er, som om man forsøger at dysse debatten ned. Hvor mange artikler har vi ikke læst om, at udlændingepolitikken, værdipolitikken ligger meget lavt, når man måler på, hvad folk interesserer sig for? Jeg vil vove den påstand, at det ikke passer. Det er ikke det, jeg oplever, og jeg tror, mange af jer vil give mig ret. Måske er der nogen, der ikke er så interesseret i at diskutere det, men det er et meget, meget stort emne hos folk rundt omkring. Så kan man have forskellig opfattelse af, hvordan vi gør det, hvor meget vi går ind i kulturkampen, hvad vi betragter som danske eller vestlige værdier, hvordan vi synes Danmark skal forme sig. Jeg synes, det er meget bekymrende, at vi frivilligt – og vi gør det jo frivilligt – islamiserer mere og mere, en frivillig islamisering af et vestligt land. Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Lige pludselig en dag vågner man op, og så siger man: Hvad er det, der er ved at ske, hvad er det, vi gør, hvorfor har vi ikke grebet ind noget før? Det er måske lidt mere ydmyge ting, som kommer til udtryk i hverdagen, altså børnehaver, skoler, plejehjem, gravpladser, muslimske parallelsamfund, bederum, slør på offentlige arbejdspladser, halalmad, kønsadskillelse – et islamisk liv fra vugge til grav. Det er det, vi bør debattere.

Så kan man sige: Er det ikke ligemeget? Der er nogle, der mener, at det er væsentligt. Jeg opfattede det lidt, som om statsministeren mente, at mange af de ting her faktisk var væsentlige. Selvfølgelig skal danske børn i daginstitutioner da have en madkultur, som vi altid har haft, få lov til at spise svinekød, få lov til at spise frikadeller, men der sker jo det i massevis af daginstitutioner, at man ikke accepterer, at danske børn får lov til det, for de kan jo bare spise halalslagt kød og kød, der ikke er svinekød, som de muslimske børn, der går i børnehaven, gør. Det synes jeg er forkert. Man kan have holdninger til det, og det er godt, men nogle gange er man altså også nødt til at omsætte sine holdninger til, at vi virkelig gør noget ved det og – ja, statsminister – griber til lovgivning.

Jeg synes, som jeg sagde før, at vi danskere er fantastisk tolerante, åbne og frisindede, og det er godt. Det er godt for Danmark, det er dejligt at være medborger i et land, Danmark, hvor det danske folk er frisindede, tolerante og åbne, men vi bør altså en gang imellem gribe i egen barm og sige, at vi ikke må være så tolerante, at der åbnes for intolerance. Vi har så mange tilfælde, hvor man siger ja.

Når der bliver råbt højt nok op om det i medierne, bliver der også gjort noget ved det. Juletræet i Kokkedal: Selv om der var en bestyrelse, hvor der var flertal for ikke at have juletræ, fik man alligevel det her lillebitte juletræ på toppen, da debatten var på sit højeste. Da en censor i Herning ikke ville give hånd til piger, greb man ind. Men vil den censor give hånd næste gang? Det tvivler jeg ærlig talt på. Det er alle de ting, som er yderst, yderst problematiske, og hvor vi bliver nødt til at tage det meget, meget alvorligt.

Vi taler om frikadelleforbud, taler om halalkød fra dyr, der slaget uden bedøvelse, vi taler om en censor, der nægter at trykke kvindelige elever i hånden, og de bliver bare på skolen meddelt, at det skal de altså bare lige forberede sig på, de skal ikke blive overrasket eller forskrækket, for sådan er det, og vi taler om, at muslimske kvinder nægter at bruge badetøj i en offentlig svømmehal. Disse eksempler er jo absurde, og det er undertrykkelse af vores værdier. Og så er der en helt anden ting, og det er, at det også er undertrykkende eller forkert i forbindelse med hygiejnen.

Disse ting og det, at man skal have tørklæde på i offentlige institutioner, er det, som jeg synes den her debat kunne gå på i dag.

Kl. 13:23

Jeg skal på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der skal værnes om og skabes respekt for danske kulturelle, sproglige og historiske værdier ved at værdsætte det, der særligt kendetegner Danmark og danskernes levevis og adfærd. Frisind og frihedsrettighederne som ytringsfrihed og ligestilling mellem kønnene skal beskyttes. Det danske sprog skal styrkes og nyde fremme. De kulturbærende fag i undervisningen skal styrkes, og dansk kulturarv skal værnes.

Folketinget konstaterer endvidere, at Danmark er en aktiv del af en moderne og åben verden og markedsøkonomi. Indvandrere kan også bidrage positivt til det danske samfunds udvikling, men indvandringen har også negative indvirkninger på Danmark og danskernes levevis, og at disse udfordringer skal håndteres med udgangspunkt i, hvad der tjener Danmark og danskerne bedst.

Folketinget opfordrer regeringen til årligt at afgive en redegørelse over de værdipolitiske udfordringer.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 19).

Kl. 13:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Det oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i debatten og vil komme til afstemning den 11. marts 2014.

Vi går så til den øvrige ordførerrække og begynder med fru Inger Støjberg fra Venstre.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Inger Støjberg (V):

Integration handler i høj grad om uddannelse og arbejde, men det er bare ikke altid nok, for man kan godt på overfladen være integreret, endda velintegreret, med en god uddannelse, være i job, bo i et parcelhus, men så alligevel ikke være værdimæssigt integreret. Derfor vil jeg starte med at takke Dansk Folkeparti for at rejse den her me-

get væsentlige debat om de værdipolitiske udfordringer, som følger af indvandringen i Danmark.

Da jeg for et års tid siden var til møde hos Islamisk Trossamfund på Dortheavej, mødte jeg folk, som både havde arbejde og gode uddannelser, men som ikke var værdimæssigt integreret i det danske samfund. Det var tydeligt for mig, at vi værdimæssigt og kulturelt var meget langt væk fra hinanden. Den aften i Islamisk Trossamfund ville man f.eks. stort set kun tage afstand fra stening. Man hyldede arrangerede ægteskaber, og den tankegang finder jeg både besynderlig og ikke mindst foruroligende og bestemt ikke en, der stemmer overens med de værdier og det værdisæt, som vi har bygget Danmark op om. Deres udsagn den aften er jo langtfra – desværre – enstående.

I en undersøgelse fra 2009 blandt muslimer i Danmark viste der sig nemlig det rystende resultat, at over halvdelen af de adspurgte svarede, at det bør være forbudt at kritisere religion, at ytringsfriheden i visse tilfælde bør indskrænkes, og en femtedel mente, at der bør indføres sharialov i Danmark. Det er fuldstændig uacceptabelt, hvis borgere i Danmark bliver tvunget til at leve efter andre bestemmelser end dem, der fremgår af vores lovgivning.

Så længe sådanne holdninger flourer og trives i vores samfund, er danske værdier og danske demokratiske frihedsprincipper sat under pres. Samtidig er det også disse holdninger, der jo desværre bærer kimen til ekstremisme. Derfor er det vigtigt, at der fra statens side bliver holdt et skarpt øje med de ekstremistiske miljøer, da mange af disse holdninger udspringer derfra. Indsatsen mod ekstremisme skal både bestå af forebyggelse og effektiv retshåndhævelse. Derfor skal vi sørge for, at PET har de nødvendige redskaber til rådighed. Men der er også en del, der handler om holdninger.

I Venstre ønsker vi at værne om de danske værdier, og derfor kan jeg heller ikke sige det klart nok: Vi tager skarpt afstand fra enhver form for tvungen ændring af adfærd og den slags retten ind. Alle i Danmark skal have lov til at praktisere deres religion, som de ønsker det, det vil sige, at man kan holde jul, eidfester, fredagsbøn, sabbat og alt muligt andet.

Men hensynet skal være gensidigt, og helt grundlæggende må det være sådan, at når man kommer til et nyt land, må man tage kulturen til sig, og man må indpasse sig bedst muligt under de normer og værdier, der præger det samfund, som man nu skal være en del af, men man har selvfølgelig stadig retten til at dyrke den religion, som man ønsker. Indvandrere skal derfor også udvise den fornødne respekt for vores samfund, de værdier, som det bygger på. Her i landet må man som sagt tro, man må tænke, man må ytre sig om alt, hvad man ønsker. Det skal man respektere, ellers har man efter min mening ikke noget at gøre i Danmark.

Samtidig vil vi opfordre regeringen til at tage det her problem alvorligt, fordi når regeringen f.eks. ikke længere ønsker at kalde en ghetto for en ghetto, får man den tanke, at regeringen slet ikke ser problemerne i øjnene. Vi mener, at det skal tages alvorligt, og derfor så skal disse miljøer også kaldes, hvad de er, f.eks. ghettoer.

I Venstre mener vi, at Danmark skal være et åbent land for dem, der kan og vil, men vi skal være et lukket land for dem, der ikke vil. Vi bakker fuldt og helt op, naturligvis, om det forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti har fremsat.

Kl. 13:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Trine Bramsen.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Tak for det. Vi skal passe på hinanden. I et lille land som Danmark er det afgørende, at vi værner om vores fællesskab hver eneste dag,

at vi viser omsorg og sikrer lige muligheder for vores børn, vores ældre, vores medborgere med handicap og ikke mindst dem, der har det svært. Frihed, lighed og fællesskab er de helt centrale grundpiller i Socialdemokraternes politik. Sådan er det i dag. Sådan har det været, lige siden partiet blev stiftet i efteråret 1871.

Selv om vores samfund konstant er under forandring, holder vi stærkt fast i vores værdier. Vi Socialdemokrater er en del af arbejderbevægelsen. Udgangspunktet for en bevægelse er, at den bevæger sig. Ellers er det ikke en bevægelse. Så når samfundet udvikler sig, gør vi det også. Når verden bliver stadig mere international og mobiliteten på tværs af grænser bliver større, forholder vi os til det politisk. Men vores værdier ligger helt fast.

Lad mig knytte nogle ord til de socialdemokratiske værdier, som vi mener i høj grad er repræsenteret i de danske værdier. Fællesskab betyder, at vi er der for hinanden. Det er ikke tilfældigt, at Socialdemokraterne har rosen som symbol, for rosen er et symbol på kærlighed, og det er vel i sidste ende den, der ligger bag menneskers dragen omsorg for hinanden. Det er i øvrigt en værdi, der stammer fra vores kristne historie. Fællesskab betyder, at vi sikrer tryk for samfundets svageste, de gamle, de syge, de arbejdsløse. Men fællesskab handler også om, at vi hver især bidrager til og tager ansvar for fællesskabet i alle de sammenhænge, vi lever i, og ikke mindst har vi som borgere en pligt til at overholde de spilleregler, der gælder i vores samfund.

Lighed handler om anstændighed, om at skabe en socialt retfærdig fordeling af samfundets goder med lige muligheder og lige adgang til bl.a. uddannelse og sundhed. Dette uanset hvilket køn man har, og hvilken socialklasse man kommer fra; og uafhængigt af etnicitet, og hvilken gud man tror på. Men det handler også om at respektere andres ret til at leve deres, måske anderledes, liv. Lighed handler ikke om at være ens, men om ens muligheder.

Sidst, men ikke mindst, er frihed en central dansk værdi for os Socialdemokrater. Frihed sikrer den enkelte udstrakte og umistelige demokratiske rettigheder, rettigheder, der er defineret i grundloven tilbage fra 1849. De demokratiske frihedsrettigheder er noget af det mest danske, vi kan finde. Der er en grund til, at skoleklasser, besøgsgupper og turister valfarter her til Folketinget for at besigtige vores grundlov, der ligger her udenfor i Vandrehallen. Den er fundamentet for det danske demokrati og vores danske værdier.

Vi Socialdemokrater nægter at acceptere, når nogen forbryder sig mod vores demokratiske frihedsværdier. Det gælder både etnisk danske og udenlandske medborgere. Og lad mig i den forbindelse slå fast, så det ikke er til at misforstå, at vi sætter hårdt mod hårdt i kampen mod de radikaliserede miljøer, hvor der er en manglende anerkendelse af demokrati, ytringsfrihed og friheden til at leve, som man ønsker. Det er netop derfor, at regeringen har styrket indsatsen, når det kommer til radikaliserende, massivt. For os Socialdemokrater må man tro på det, man vil. Man må leve, som man ønsker, men man skal overholde de spilleregler, der gælder i Danmark. Ellers må man finde sig et andet sted at bo.

At bo og leve i Danmark giver rettigheder, men der medfølger også pligter, ikke mindst pligten til at anerkende vores love, vores danske kultur, vores traditioner og den danske levevis. Vi Socialdemokrater er stolte over vores værdier, over friheden, ligheden og fællesskabet. De har fulgt med os, siden vi blev stiftet, og selv om samfundet er forskelligt fra dengang, er værdierne klokkeklare. Og med de ord skal jeg oplæse et forslag til vedtagelse på vegne af partierne Socialdemokraterne, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten:

Forslag til vedtagelse:

»Folketinget noterer sig, at Danmark altid har taget imod inspiration udefra og ladet vores samfundsudvikling drage nytte af andre kultur-

ers tanker, ideer og arbejdskraft. Det har været med til at skabe Danmark, den danske kultur og vores værdifællesskab. Den danske levevis og de danske værdier har vist sig stærke og livskraftige i mødet med andre kulturer.

Folketinget konstaterer, at grundloven indeholder frihedsrettigheder, som gælder for alle. Til gengæld forventes det, at alle, der bor og opholder sig i Danmark, uanset etnicitet og religion skal efterleve de spilleregler, der gælder i vores samfund, og som er baseret på værdier som demokrati, ligestilling, solidaritet og fællesskab.« (Forslag til vedtagelse nr. V 20).

Kl. 13:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 13:35

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Først og fremmest vil jeg sige, at Socialdemokratiets ordfører jo er noget væk fra det grundlag, som debatten er rejst på. Altså, det er da godt nok at tale om frihed, lighed og broderskab, men det kan vi diskutere en anden gang. Jeg ved ikke rigtig, hvor Socialdemokratiet er henne i den debat.

Men det, det drejer sig om, er jo, hvilke konsekvenser indvandreringen har for det danske samfund, og der må jeg sige, at jeg synes, den har haft store konsekvenser, og jeg synes, at det forslag til vedtagelse, der bliver fremsat, er let og ligegyldigt. Jeg vil faktisk bede om, om man ikke i det mindste kunne ændre det til, at der kommer en årlig redegørelse, sådan som vi andre beder om i det sidste punkt i vores forslag til vedtagelse.

Jeg må sige, at godt nok er det torsdag eftermiddag, og der er ikke flere punkter på dagsordenen, men jeg savner i den grad, at folk går mere ind i den her debat. Det er en halvtom sal, og det er altså ikke det, man møder, når man er rundtomkring i landet. Jeg tror, folk forventer sig mere af os herinde. Jeg tror, folk forventer, at vi tager det her emne alvorligt, og frem for alt at Socialdemokratiet af alle partier koncentrerer sig om det, debatten går på: Hvad gør vi i forhold til de normer, som vi har i det danske samfund?

Kl. 13:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:36

Trine Bramsen (S):

Det er nok ikke en stor overraskelse, at fru Pia Kjærsgaard gerne havde set en fuld sal, og at al politik i dag handlede om værdier.

Men udgangspunktet er jo, at de danske værdier er helt klare for os Socialdemokrater. Det står fuldstændig klart, hvad de danske værdier indeholder, og hvilket værdimæssigt fundament Danmark bygger på. Med det udgangspunkt koncentrerer vi os om de problemer, vi lige nu ser ude i samfundet. Vi sidder rundtomkring til udvalgmøder i det her Folketing og diskuterer de aktuelle problemer, som følger af den verden, vi lever i i dag. For os Socialdemokrater er værdierne i Danmark helt klare, og de spilleregler, der eksisterer i Danmark, er også helt klare, og dem har vi en forventning om at alle, der bor og lever i Danmark, lever op til.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Pia Kjærsgaard.

Kl. 13:37

Pia Kjærsgaard (DF):

Det ville have været dejligt at se en fyldt sal. Det vil jeg slet ikke lægge skjul på. Men jeg fandt, at der var en smule hån i ordførerens

tonefald, da hun sagde det. Jeg synes, det er forkert at se det på den måde, men jeg kan ligesom forstå, at Socialdemokratiet betragter den her debat som overflødig, fordi det hele bare kører. Man går ind for de værdier, der er i vores samfund, og sådan er det, og hvad behøver vi egentlig at gøre ved det? Det står jeg stærkt undrende over for. Det vil jeg godt have lov at sige til Socialdemokratiet.

Jeg synes, at statsministeren i det mindste prøvede lidt, men jeg må indrømme, at det faldt noget til jorden, da ordføreren kom banen. Jeg kan ikke bruge den tale til noget. Jeg havde virkelig forventet, at Socialdemokratiet ville gå dybt ind i den her debat. Fru Trine Bramsen ved da godt, at der også i det socialdemokratiske bagland er mange, der savner den her debat. Her var en enestående chance, og så er debatten mat. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Kl. 13:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Trine Bramsen (S):

Jeg skal da beklage over for fru Pia Kjærsgaard, hvis hun føler sig skuffet over min tale. Det, jeg gjorde fuldstændig klart, var, at for Socialdemokraterne er de danske værdier helt klare, og de spilleregler, der gælder i det danske samfund, er helt klare. Ønsker man ikke at overholde dem, ønsker man ikke at efterleve dem, skal man finde sig et andet sted at bo.

Kl. 13:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:38

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. I sommeren 2013 udtalte statsminister Helle Thorning-Schmidt på et pressemøde – på Marienborg i øvrigt:

»Jeg synes, at man skal have plads til almindelige frikadeller og flæskkesteg. Og jeg synes ikke, at man kun skal servere halalkød på hospitalet.«

Det er jo et fint og rigtigt synspunkt at have, og jeg håber egentlig, at ordføreren for Socialdemokraterne er enig i det synspunkt. Det, jeg så godt kunne tænke mig – forudsat det – er at få at vide, om regeringen og Socialdemokraterne har fulgt op på det synspunkt. Man ser tit og ofte – og det er jo gældende praksis på de offentlige institutioner i hele landet – at der kun serveres halalslaget kød. Og der er jo mange borgere, der er rigtig trætte af, at de ikke har den valgfrihed, som vil være naturlig i et samfund som det danske med de værdier, vi har.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Hvis ikke man har fulgt op på synspunktet, vil man så gøre det? For hvis man bare siger noget ud i den blå luft, uden at det har nogle konsekvenser, kommer vi jo ingen vegne.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Trine Bramsen (S):

For Socialdemokraterne er holdningen til madplaner i daginstitutioner helt klar: Vi går ind for, at der er frikadeller, at der er flæskkesteg, og at der er andre danske retter på menuen. Men en forventning om, at regeringen skal til at detailstyre madplanerne i de enkelte daginstitutioner, rækker måske lige langt nok.

Men for Socialdemokraterne er der ingen slinger i valsen i forhold til vores holdning: Vi mener, at der skal være svinekød på menukortet i lige så høj grad, som der er andre retter på menukortet.

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Peter Skaarup.

Kl. 13:40

Peter Skaarup (DF):

Her synes jeg jo så kæden hopper af, for der skal vel i politik være lighedstegn mellem det, man siger, og det, man gør? Og det er der jo ikke her. Altså, hvis man siger noget ud ad vinduet eller på pressemøder eller i Folketingssalen, som fru Trine Bramsen siger nu, og som lyder fint, hvordan skal vi så forklare borgerne, at det dér meget fine, flotte, som Socialdemokraterne siger, er noget, man ikke følger op på?

Man har regeringsmagten, man sidder på statsministerposten og en række førende poster, når det handler om værdipolitikken. Kan fru Trine Bramsen ikke godt selv se, at det da er helt galt, og at der sidder nogle borgere uden for de her tykke mure, vi har på Christiansborg, og tænker: Jamen o.k., det er fint nok, de har den der holdning, men hvis ikke det gavner os, hvis det ikke kommer os til gode, så kan det hele være lige meget? Kan fru Trine Bramsen forstå det synspunkt?

Kl. 13:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Trine Bramsen (S):

Jamen jeg må igen slå fast, at der ikke er tvivl om Socialdemokraternes holdning i den her sag. Vi mener, at man skal servere danske retter i vores daginstitutioner, men ligefrem at lave en lovgivning, der forpligter daginstitutionerne til at have særlige retter på menuen hver tirsdag eller hver torsdag, mener vi ikke er vores opgave herinde på Christiansborg.

Må jeg så ikke lige henlede opmærksomheden på en af de værdier, som vi synes er helt afgørende, og som jeg også kunne forstå på Dansk Folkepartis ordfører er helt afgørende, nemlig demokrati; altså det, at man også har muligheden for indflydelse ude i samfundet, og at man derfor lokalt har drøftelser om, hvad der eksempelvis skal på menukortet.

Men at indføre en lovgivning her fra Christiansborg om, at der skal være særlige retter på menukortet i daginstitutioner, mener jeg ikke er hensigtsmæssigt.

Kl. 13:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Kl. 13:42

Lars Barfoed (KF):

Tak for det. Jeg synes jo også, man manglede at høre en klar stillingtagen fra Socialdemokratiets side til det, som i hvert fald er afsættet for debatten her, nemlig den indvirkning, som indvandringen har på vores kultur og på vores levevis i Danmark.

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg mener, at rigtig mange indvandrere bidrager positivt til udviklingen af det danske samfund, og de skal i høj grad også bruges som rollemodeller for andre. Men jeg vil gerne spørge fru Trine Bramsen direkte: Vil fru Trine Bramsen være enig med mig i, at der, som der også står i det forslag til vedtagelse, som fru Pia Kjærsgaard har fremsat på flere partiers vegne, er negative effekter af indvandringen, som vi bliver nødt til at tage os

af, og at vi i stigende grad ser, at den indsats, vi har gjort indtil nu, ikke er tilstrækkelig, og at der derfor må være en mere klar stillingtagen fra det danske samfunds side til, at man skal respektere grundlæggende danske værdier?

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:43

Trine Bramsen (S):

Jeg synes egentlig, at jeg sagde det ret klart i min tale. For os Socialdemokrater er det helt afgørende, at vi sætter hårdt ind i kampen mod radikaliserede miljøer og de mennesker, som ikke ønsker at respektere danske værdier, og som ikke ønsker at være en del af det her samfund.

Regeringen har styrket indsatsen over for radikalisering med helt nye initiativer, som sætter hårdt mod hårdt, og det er, fordi vi ønsker at sende det helt klare signal til mennesker, der kommer til Danmark, at vil man være en del af det her samfund, må man ikke alene respektere vores love, men også vores demokrati, vores kultur og vores traditioner.

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lars Barfoed.

Kl. 13:44

Lars Barfoed (KF):

Betyder det også, at Socialdemokratiet vil være parat til, at vi sammen går så langt, som det overhovedet er muligt i retning af at have bestemmelser i vores straffelov, sådan at hvis man groft overtræder dansk lovgivning ved at begå kriminalitet, bliver man sendt hjem, hvis man ikke er dansk statsborger?

Kl. 13:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:44

Trine Bramsen (S):

I Danmark har vi allerede en meget hård lovgivning, når det kommer til udlændinge, der begår kriminalitet. Vi sender flere udlændinge tilbage til deres hjemlande på baggrund af kriminalitet end nogen sinde før. Så vi Socialdemokrater er helt enige i, at straffen skal være hård, men det skal selvfølgelig give mening. At hæve strafferammen og øge antallet af udvisningsdomme, uden det har en effekt, kan man måske bruge symbolsk, men det skal jo have en effekt; det skal jo gøre, at de her mennesker rent faktisk kommer ud af Danmark. Der er vi Socialdemokrater helt enige i, at der skal sættes hårdt mod hårdt.

Kl. 13:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 13:44

Christian Langballe (DF):

Altså, jeg mangler jo også en stålsat handling bag alle ordene. Man kan jo mene, at frikadellen i daginstitutionerne er et lille problem, men det dækker jo faktisk over nogle religiøst betingede renhedsforestillinger, som så ikke blot kommer til at angå de muslimske børn, men jo faktisk også påduttet de danske børn, hvilket jeg synes er dybt problematisk, for vi har ikke religiøse renhedsforestillinger i Danmark og har i hvert fald ikke haft det siden kristendommens indførelse.

Men jeg vil godt spørge: Hvad er der egentlig blevet af den valgfrihed, som det enkelte danske barn og den enkelte danske familie kan have i forhold til halalslagning? Kan man ikke i det mindste indføre en regel om, at man skal kunne sige nej til det? Jeg mener, det vil være rimeligt i forhold til almindelig frihedstradition, at man siger, at man med hensyn til halalslagning, som er en religiøs mørk forestilling, simpelt hen som barn eller som forælder kan sige nej til at spise det. Hvorfor skal man pådattes det, og hvorfor skal man pådattes de renhedsforestillinger?

Kl. 13:46

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Trine Bramsen (S):

Jamen må jeg ikke bare gentage, at vi Socialdemokrater er helt enige i, at danske madtraditioner også hører til på danske institutioner, men at det må være op til den enkelte institution at lave en madplan. Det mener jeg ikke vi skal bestemme herinde fra Christiansborg. Vi Socialdemokrater bakker fuldstændig op om, at man har muligheden for at fravælge særlige madprodukter også i institutionerne, men vi mener, at løsningerne skal findes lokalt.

Kl. 13:46

Første næstformand (Bertel Haarder):
Christian Langballe.

Kl. 13:46

Christian Langballe (DF):

Jeg synes, at det lidt er noget snak. Man kunne sagtens indføre en generel regel om, at danske børn, som ikke har de renhedsforestillinger, i hvert fald skal kunne sige nej til at spise mad, der er halalslagt, sige nej til at spise det kød. At der så er nogle muslimske børn, der kan spise det, er fair nok. Jeg tror da sådan set, at vi alle sammen er enige om, at det da er en udmærket mulighed. Man skal jo ikke tvinge folk til at spise svinekød, hvis det er forbudt ifølge deres religion, men man skal give danske børn en frihed i stedet for politisk korrekt at bøje sig og sælge ud af arvesølvet og så måske stå og holde en tale her i Folketinget, som jo næppe kommer længere end disse mure, fordi der ikke er nogen, der ved, hvad det er, politikerne faktisk mener, når der ikke er handling bag ordene.

Kl. 13:47

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:47

Trine Bramsen (S):

Jamen må jeg ikke bare igen gentage, at vi Socialdemokrater er helt enige i, at danske madtraditioner naturligvis også hører til i vores danske institutioner, men vi tror, at de er bedre til at lave madplanerne på selve institutionerne, end vi er herinde på Christiansborg. Man kan så sige, at hvis vi skulle lave en lovgivning om det her, så skulle den jo også kunne efterleves. Vi kan godt lave en stor symbolsk lovgivning herindefra, der lyder godt, men den skal jo kunne efterleves i praksis. Og der tror vi på, at de klare tilkendegivelser og de demokratiske løsninger lokalt er at foretrække.

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så går vi til den radikale ordfører, fru Marlene Borst Hansen.

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

»I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme, der har jeg rod, derfra min verden går.« Jeg var i efteråret til koncert ude i Danmarks Radios koncertsal. Det var en koncert med tre indvandrerdrøgere ude fra Vestegnen; Outlandish hedder de. På et tidspunkt under koncerten synger de H.C. Andersens tekst, eller måske kunne man nærmere kalde det rapper den. Mens den her vestegnskægt rapper, rejser Danmarks Radios pigekor sig op. De fleste af dem er lyshårede, de er alle i smukke lange lyseblå kjoler, og sammen med Outlandish synger eller rapper de »Danmark mit Fædreland«.

Jeg blev meget berørt af den oplevelse, for hvem er det lige, der har patent på fædrelandet? Er det korpigen, som måske lige inden koncerten har spist frikadeller, eller er det Isam B, som måske tidligere på dagen har været til bøn i sin lokale moské? Ja, vi har en historie, ja, vi har en kultur, og ja, vi har en kristen kulturarv, som er vigtig, men verden står ikke stille. Jeg spiser ikke det samme som min mormor. Jeg lever et fundamentalt anderledes liv, end hun gjorde. Jeg bygger mit liv på andre værdier, end hun gjorde. Men noget har jeg tilfælles med min mormor, bl.a. det danske sprog, som godt nok også har udviklet sig, så vi ikke taler på præcis samme måde og ikke bruger præcis de samme ord, men det er dog dansk. Og så har jeg også noget andet tilfælles med hende, noget mere grundlæggende, noget, som er fundamentalt for alle mennesker, og som altid har været det. Det er følelsen af at være en del af fællesskabet, at høre til.

Hvem er det så, der skal definere det fællesskab? Hvem er det, der skal definere de danske værdier? Er det Dansk Folkeparti med deres snævre kriterier for, hvad det vil sige at være dansk, hvilket gør, at man hele tiden er i fare for at træde ved siden af? Eller er det mig, som synes, at kunstmuseer og spelt hører med til det at være dansk? Det sidste var ironisk ment.

Nej, det skal ingen af os, for i Danmark har vi den smukkeste tradition for, at flertallet tager mindretallets frihedsrettigheder meget alvorligt. En gruppe alene kan og skal ikke definere, hvad fællesskab er, for det er en følelse, som går på tværs af religion, politisk ståsted, adresse og levevilkår. I Danmark har vi friheden til at spise, hvad vi vil, til at bede til, hvem vi vil, eller helt lade være, til at sige, hvad vi vil, til at gå klædt, som vi vil. De friheder og respekten for dem er vores fundament for at kunne leve sammen i et fællesskab.

I Radikale Venstre mener vi, at fællesskabet kan udvides. Det bør ikke indskrænkes. Heldigvis er vi nu ude af den 10-årige periode, hvor alle finanslove var til salg for Dansk Folkepartis indskrænkning af fællesskabet. Den nuværende regering har åbnet Danmark igen. Vi har fjernet grænsebommene, vi har fjernet fattigdomsydelserne, men vi har ikke mindst slået en ny tone an. Det er en tone, der ser forskellighed som en ressource. Fællesskabet mærkes i vores hverdag, når vi følger vores børn til skole og smiler til de andre forældre, når vi står ved bussen og udveksler småbetragtninger med de andre ventende, eller når vi står frysende på fodboldstadion. Det er sådan set lige meget, hvilket hold vi holder med, for vi er fælles om, at fodbold er vigtigere end frysende tæer.

Danmark er et mangfoldigt land. Vi er et land med over 5 millioner mennesker. Alle er vi forskellige, men sammen kan vi sikre følelsen af fællesskab og sammenhængskraft. På den måde kan vi alle, uanset om vi har rødder i Somalia eller Hvidovre, i fællesskab synge »dig elsker jeg, Danmark, mit fædreland«.

Kl. 13:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Kjærsgaard.

Pia Kjærsgaard (DF):

Altså, jeg er rørt til tårer. Det var så radikalt, så det næsten gjorde ondt. Altså, spelt og klid og fællesskab og Outlandish og nogle unge smukke piger med langt lyst hår, bliver det understreget – fantastisk.

Jeg vil sige, at jeg ligesom fik indtryk og følelsen og fornemmelsen af, at den, der kan definere de danske værdier, måske er fru Marlene Borst Hansens mormor. Det tror jeg egentlig måske var en diskussion værd. Men jeg må sige, at jeg undrer mig over, at Det Radikale Venstre ikke er kommet længere.

Altså, nu har jeg været ordfører på de her debatter i 25 år, tror jeg, og jeg hører det samme. Jamen det er fantastisk. Danmark er et lykkeland, vi har det godt, vi står ved busstoppestedet og diskuterer de samme ting. Er man ikke kommet længere fra sin nordsjællandske eller østerbroske residens? Det er dog utroligt altså. Vågn op til virkeligheden, vil jeg sige til fru Marlene Borst Hansen.

Kl. 13:52

miljøer. Det har Dansk Folkeparti flere gange påpeget. Der har været tørklædedebat, der har været alle mulige forskellige slags debatter, hvor man har talt om det kvindeundertrykkende i andre etniske miljøer.

Man må bare konstatere, at da vi for meget kort tid siden her i Folketingssalen skulle stemme om at indføre kvindekonventionen i dansk lov, var Dansk Folkeparti det eneste parti i dette ting, som stemte imod. Det forstår jeg simpelt hen ikke, for hvis man mener alvorligt, at man vil sikre kvinders rettigheder, og især i miljøer, hvor man mener der kan være fare for at de bliver undertrykt, hvordan kan man så stemme imod kvindekonventionens inkorporering i dansk lov? Det forstår jeg virkelig ikke, vil jeg sige til fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 13:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg vil gøre opmærksom på, at hvert medlem har ret til to korte bemærkninger, der ikke behøver at være spørgsmål.

Den næste med en kort bemærkning er hr. Lars Barfoed.

Kl. 13:56

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg fik fat på spørgsmålet, men jeg vil sige, at Radikale Venstre udvikler sig, i takt med at Danmark udvikler sig. Det er jo derfor, at jeg ikke står på de samme værdier og ikke mener præcis det samme som min mormor. Og uanset hvad min mormor måtte mene – om hun måtte være mere enig med fru Pia Kjærsgaard end med mig – så må man sige, at hendes holdninger og værdier formedes på et andet tidspunkt i et andet samfund med nogle andre udfordringer. Så selvfølgelig har jeg andre værdier, end hun har.

Kl. 13:53

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil egentlig gerne spørge fru Marlene Borst Hansen om det samme, som jeg spurgte den socialdemokratiske ordfører om, for jeg synes, at jeg mangler den klare afstandtagen over for de grupper, som angriber vores fælles kultur og vores fælles værdier og den dannelse, vi skal have i det her samfund.

Som jeg sagde før, er der masser af indvandrere, som bidrager positivt til vores samfunds udvikling, og som gerne vil integreres og gerne vil respektere og reelt respekterer vores fælles værdier. Men kan vi være enige om – spørger jeg bare – at vise nultolerance over for dem, der ikke vil respektere vores fælles værdier i det danske samfund?

Kl. 13:54

Kl. 13:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Pia Kjærsgaard.

Kl. 13:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:57

Pia Kjærsgaard (DF):

Hvad skal jeg sige? På et eller andet tidspunkt håber jeg virkelig, at Det Radikale Venstre vågner op. Det er det, der er så fortvivlende, nemlig at det er Det Radikale Venstre, der slår takten i den her regering – det er jo det, der er det allermest bekymrende. For når jeg hører Socialdemokratiets statsminister, fru Helle Thorning-Schmidt, så kan jeg jo godt fornemme, at hun godt vil tale lidt til baglandet. Der er nogle ting, der rører sig – det ved man godt – men man tør alligevel ikke af hensyn til Det Radikale Venstre. Det er så fortvivlende, synes jeg, at det er det, der foregår i disse år i Danmark.

Jeg kan kun vente på – og det er der jo ikke så lang tid til, som der har været – at vi får et folketingsvalg, hvor Det Radikale Venstre endnu en gang bliver sat uden for indflydelse, og da specielt på udlændingepolitikken, på værdipolitikken, i kulturkampen. Det tror jeg vil være det vigtigste. Der er ikke noget spørgsmål i det her, det ved jeg godt. Jeg kan ikke en gang spørge, om fru Marlene Borst Hansen er enig med mig, det er hun nok ikke – men det kunne jeg så spørge om, og så kan fru Marlene Borst Hansen svare ja eller nej.

Kl. 13:55

Marlene Borst Hansen (RV):

Vi kan i hvert fald være enige om, at vi ikke skal udvise tolerance over for nogle, der bryder dansk lovgivning. Der skal der ikke skelnes til, hvem man er, eller hvor man stammer fra. Der skal der gælde fuldstændig de samme normer, og der gælder lovgivningen for alle.

Det, jeg er lidt i tvivl om i forhold til hr. Lars Barfoeds spørgsmål, er, når han taler om at krænke de danske værdier, for der er vi jo ikke fuldstændig enige om, hvad der er de danske værdier. Jeg er f.eks. ikke fuldstændig enig med Dansk Folkeparti om, hvad der er de danske værdier.

Kl. 13:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lars Barfoed.

Kl. 13:57

Lars Barfoed (KF):

Er vi så i det mindste enige om, at der er nogle grupper blandt indvandrere og deres efterkommere, som har en decideret negativ indvirkning på vores levevis, som truer vores levevis, som truer vores værdier? Og hvis vi bare holder os til værdier som ytringsfrihed, ligestilling og det, at vi skal respektere vores kristne kulturarv og dermed også må have lov til i det her land at have vores kristne traditioner, er vi så enige om, at dem er der nogle der truer, og at vi må bekæmpe det?

Marlene Borst Hansen (RV):

Dansk Folkeparti har ad mange omgange været enormt optaget af det, de måtte mene er kvindeundertrykkende i forskellige etniske

Kl. 13:58

Kl. 14:01

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:58

Kl. 14:01

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg synes, at vi skal stå sammen om at bekæmpe alle antidemokratiske kræfter i dette land, uanset om de er fra andre etniske miljøer eller fra etnisk danske miljøer. Det er sådan set underordnet. Hvis man er antidemokratisk, skal vi bekæmpe det med næb og klør.

Kl. 13:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:58

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at høre Det Radikale Venstres holdning til partiets indflydelse i regeringen. Jeg synes, når jeg hører Det Radikale Venstres ordfører her i dag, at jeg hører en ordfører, der egentlig er ret stolt af, at det lykkedes at holde regeringen på det spor, man er på nu. Der skal jeg jo lige i parentes bemærket sige, at det spor, man er på nu, jo er et spor, hvor man er dybt uenige. Der er repræsentanter for De Radikale, der siger én ting, og der er repræsentanter for Socialdemokraterne, der siger en anden ting – for slet ikke at tale om SF'erne, de er så ude af regeringen nu.

Vi har en statsminister, der siger: Det er skidt, at man ikke har valgfrihed på de her institutioner, hospitaler eksempelvis, vi taler om, med hensyn til halalkød, men De Radikale udtrykker sig på en anden måde. Det, jeg egentlig godt kunne tænke mig, var at høre, om Det Radikale Venstre er stolte af den indflydelse, de har på regeringen, for den indflydelse betyder jo så i dag, at man ingenting gør. Altså, man siger forskellige ting, signalerne er uklare, og der sker ingenting, og borgerne står tilbage og siger: Nå, o.k., det mente regeringen åbenbart heller ikke noget med.

Kl. 14:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:00

Marlene Borst Hansen (RV):

Radikale Venstre er stolte af regeringens politik, og selvfølgelig har vi indflydelse på regeringens politik. Vi er stolte af det samarbejde, som vi har med Socialdemokraterne, og den konkrete politik, som regeringen fører.

I forhold til hele den her frikallediskussion i daginstitutionerne er jeg sådan set fuldstændig enig med statsministeren. Jeg synes også, at der bør kunne serveres frikadeller i daginstitutionerne, ligesom jeg sådan set også synes, at der bør kunne serveres kanelnegle. Det kan der f.eks. ikke i min søns vuggestue, for der har forældrebestyrelsen besluttet, at der er en nul sukker-politik. Så jeg må ikke bage kanelnegle og give ham dem med. Det er jeg slet ikke enig med bestyrelsen i, og jeg synes, det er et minus, når han holder fødselsdag, at jeg ikke kan få lov til at sende dem med. Er det noget, jeg synes Folketinget skal lovgive om? Er det noget, jeg synes skal reguleres her fra? Nej, det synes jeg ikke. Hvis det går mig så meget på, må jeg jo tage det op med bestyrelsen. Så må jeg jo stille op til bestyrelsen og diskutere med bestyrelsen.

Jeg mener, at vi har en god tradition for at tage lokale, decentrale beslutninger i de bestyrelser, vi har derude. Det mener jeg gælder kanelnegle såvel som frikadeller.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes fint den radikale ordfører kan stille op til den bestyrelse og kæmpe for sine kanelnegle. Det vil jeg lade den radikale ordfører helt selv om. Men der, hvor jeg sætter foden ned, og der, hvor Dansk Folkeparti sætter foden ned, er, hvis man ikke har valgfrihed på grund af nogle religiøse krav, der stilles, og at man på den måde sådan set tilsidesætter danske værdier, som jo er, at vi har – det tror jeg er, og det jeg tror sådan set at den Radikale ordfører er enig i burde være, en dansk værdi – adgang til at spise svinekød på vores hospitaler, og at børnene kan få det henne i daginstitutionen, kan få en spegepølsemed eller frikadeller. Det er der, jeg sætter foden ned. Det er jo det centrale.

Spørgsmålet er bare: Vil Det Radikale Venstre gøre noget for, at det bliver sådan igen, at man har den valgfrihed, eller er Det Radikale Venstre i sin tolerancehellighed fuldstændig ligeglad og siger: Vi har nogle ønsker, men vi vil ikke gøre noget for at nå dem?

Kl. 14:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:02

Marlene Borst Hansen (RV):

Vi kan godt have nogle holdninger uden nødvendigvis at gøre det til lov og uden nødvendigvis at gennemregulere hele det her land. Jeg er bare ikke enig med hr. Peter Skaarup i, om det er på grund af religiøse krav, man ikke kan få frikadeller, eller det er på grund af nogle, undskyld udtrykket, hysteriske speltmødre, at man ikke må få kanelnegle – jeg er sådan set ligeglad med årsagen. Det sætter jo nogle begrænsninger sådan i miniformat for min frihed. Det må jeg jo tage op lokalt, det må jeg tage op med den pågældende bestyrelse, uanset om det er frikadeller eller det er kanelnegle. Jeg synes, det er en god dansk tradition, at vi løser problemerne pragmatisk der, hvor de opstår. Det vil jeg meget, meget gerne fortsætte med.

Kl. 14:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så går vi til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Danmark er ikke et ret stort land. Derfor er vi altså i ret stor udstrækning afhængige af at samarbejde med andre lande, og jeg anser faktisk den åbenhed og den nysgerrighed over for omverdenen for helt nødvendig, hvis vi skal klare os. Ingen er som bekendt en øde ø. Jeg er faktisk også stolt af, at vi i Danmark klarer os relativt godt. Jeg synes, vores kultur er funderet på nogle rigtig stærke fællesskabsprincipper, som bl.a. udspringer af andelsbevægelsens historie og senere også fremkomsten af fagforeninger, som har lobbyet ihærdigt for bedre vilkår for os alle sammen. Det har funderet et rigtig stærkt velfærdssamfund, hvor vi tager hånd om hinanden, og derfor synes jeg faktisk også, det er glædeligt, når nu debatten i dag handler om nydanskere, at de i stigende grad tager del i fagforeningsfællesskabet. Der er gradvis ved at komme flere tillidsmænd med anden etnisk baggrund end dansk. Det synes jeg er positivt.

Jeg er også stolt af, at vi har været foregangsland på nogle områder. Tænk sig, at vi har en ombudsmandsinstitution, som rejser ud i

verden og hjælper andre lande med at opbygge noget lignende. Vi har også et frisind, som er helt fantastisk. Vi tillader homoseksuelle at gifte sig, og vi har endda også givet lov til, at det kan foregå i vores kirker. Vi har en stærk grundlov, som gælder for alle. Det betyder f.eks., at der er rigtig højt til loftet, når det handler om at sige sin mening. Vi tager ytringsfriheden alvorligt, og er der angreb på den, som f.eks. da Lars Hedegaard eller Yahya Hassan blev angrebet, så står vi faktisk sammen og fordømmer det. Vi mener det alvorligt og faktisk så alvorligt, at vi også synes, at dem, vi er uenige med, skal have lov til at komme til orde, for det giver os en unik mulighed for at overbevise dem om, at de er på gale veje, eller måske flytte dem i den retning, vi synes.

Jeg synes, det fortæller noget om de værdier, vi har i Danmark, om fællesskab, om frihed, om tolerance og solidaritet. Det er en stærk dansk kultur, hvor vi også har rummet mindretal som f.eks. i den region, hvor jeg kommer fra, hvor vi har et tysk mindretal, som oven i købet kan have egne børnehaver, skoler og foreninger.

Betyder det så, at der ikke er udfordringer? Nej, det gør det ikke. Selvfølgelig er der det. Vi har mennesker, som ikke vil acceptere spillereglerne i det her samfund, og det er uacceptabelt. De udfordringer synes jeg vi tager hånd om. Vi har problemer med radikalisering, vi har problemer med en overrepræsentation af kriminelle blandt indvandrere, vi har i visse miljøer problemer med ligestillingen. Men vi skal bare huske på, at de ikke repræsenterer nogen. Det store flertal gør, hvad de skal og kan. De arbejder, de uddanner sig, de tager hånd om deres børn. Det eneste, de ønsker, er sådan set et bedre liv for deres børn, end de måske selv har haft.

Rockwool Fonden har netop lavet et studie, hvis konklusion er, at indvandrerne allerede i anden generation ligner danskerne meget mere end deres forældre. Der er en høj grad af ligestilling, man uddanner sig, man får børn senere. Med andre ord integrerer man sig, og det synes jeg vi skal huske på. For SF går skillelinjen altså ikke ved hudfarve eller religion; den går ved, om man accepterer værdier som demokrati, ligestilling og så selvfølgelig vores lovgivning. Jeg synes, det er dansk at være rummelig og tolerant, og der skal være plads til forskelligheder inden for den ramme.

Kl. 14:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører – nej, nu kom der en kort bemærkning. Fru Pia Kjærsgaard, som ikke havde markeret, men det har hun nu. Værsgo.

Kl. 14:07

Pia Kjærsgaard (DF):

Ordføreren kom ind på, at der var mange, der ville give deres børn en bedre tilværelse, og det kan man jo udmærket godt forstå. Det er der ikke noget at sige til, og vi har et godt land, vi har et godt liv i Danmark. Men hvorfor er der så så mange, der kommer hertil og stadig væk ønsker at fastholde deres børn i de ritualer, traditioner og værdinormer, som for os er så fremmede? Det er jo det, der er så underligt.

Hvis man tager til Danmark, fordi man gerne vil give sine børn en bedre tilværelse – det er der mange, der gør; jeg ved ikke, om det er grund til, at man søger asyl, men det er der jo andre årsager til at man gør – så synes jeg bare, man skal tage imod de frihedsrettigheder, vi har i Danmark, med alt, hvad det indebærer, i stedet for at underkaste sig, hvilket sker i rigtig mange familier. Kan ordføreren ikke være enig i, at det ikke rigtig er til at finde ud af, hvorfor det er sådan?

Kl. 14:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Der er mange, der kommer hertil, som gerne vil fastholde deres kultur. Jeg synes jo ikke, at vi skal udføre sindelagskontrol. Medmindre man ikke vil acceptere vores lovgivning eller almindelige demokratiske værdier i Danmark, f.eks. værdierne om ligestilling, kan folk for mig at se have deres kultur, som de har lyst til.

Jeg tror sådan set, der er noget ganske naturligt i – det har man også set hos danskere, som er draget ud i verden til USA og andre steder, hvor de har slået sig ned – at man prøver at fastholde noget af det, man bringer med hjemmefra. Men over tid indpasser man sig i samfundet, man tager det, man kan bruge fra begge kulturer, og det er sådan meget positivt, synes jeg.

Jeg synes jo netop, at Rockwool Fondens studie viser, at vi ikke behøver at tage det så tungt. Jeg er enig i, at vi har nogle udfordringer på nogle punkter, men det udgør jo ikke det store flertal. Det store flertal tilpasser sig, de finder en måde at være i Danmark på, de rykker mod mere ligestilling, de rykker mod mere uddannelse, de gifter sig senere, de får børn senere. Med andre ord: De ligner enhver anden person i Danmark.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Pia Kjærsgaard.

Kl. 14:09

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen jeg havde sådan set besluttet mig for, at jeg ikke ville tage Rockwool Fondens seneste rapport op. Den drejer sig meget om økonomi, og det synes jeg måske ikke hører til den her debat. Men der må man jo bare konstatere, at den ikkevestlige indvandring koster milliarder – jeg tror, det er 16,6 mia. kr. om året – hvorimod indvandring fra andre lande giver os noget positivt. Og alene det er jo et kæmpe problem. Nu nævnte fru Karina Lorentzen Dehnhardt selv Rockwool Fondens rapport, så derfor tager jeg det op.

Jeg er fuldstændig enig i, at man sagtens kan fastholde sin tradition og kultur – det skal man, man skal fastholde sine rødder. Jeg blev meget angrebet her for et halvt års tid siden, da jeg sagde, at jeg synes, man skulle tale dansk på gaden, og det fastholder jeg. Jeg synes, det er fint, at man bevarer sit modersmål og taler det i hjemmet. Men jeg må indrømme, at når jeg møder tre-fire araberdrenge på gaden, der taler dansk med hinanden, så føler jeg, de er langt mere integreret i det danske samfund, end hvis jeg møder tre-fire araberdrenge, der taler arabisk med hinanden.

Altså, det er nogle af de ting, som gør, at integrationen mange gange bliver svær. Man fastholder en kultur, et sprog og en levevis, og det bliver man ved med at gøre – ikke alene i hjemmet, men også i det land, man er kommet til, og som virkelig er et godt land og bør være et godt land at leve i.

Kl. 14:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror, at det rammer præcis ned i forskellen på SF og fru Pia Kjærsgaard og Dansk Folkeparti. For fru Pia Kjærsgaard handler det om en følelse, en følelse af, at fru Pia Kjærsgaard har det bedre, hvis der bliver talt dansk i gaderne.

Jeg er mere optaget af, at vi rykker ved de problemstillinger, vi har, og der synes jeg ærlig talt ikke, at Dansk Folkeparti har været specielt skarpe, når det f.eks. handler om ligestilling, som man jo foregiver at være meget, meget optaget af. Man vil bekæmpe under-

trykkelse af kvinder, men man har søreme ikke villet stemme for, at vi faktisk kan give voldsramte kvinder opholdstilladelse i Danmark. Alternativet for de kvinder er, at de skal finde sig i vold og undertrykkelse i hjemmet – ellers bliver de smidt ud af Danmark. Er det et reelt valg?

Der synes jeg sådan set ikke at Dansk Folkeparti har været særlig optaget af ligestilling, og det var Dansk Folkeparti heller ikke, da man stemte imod Europarådets konvention om bedre beskyttelse af kvinder, som lige præcis gav nogle ekstra rettigheder til de etniske kvinder, vi har i Danmark.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Lars Barfoed (KF):

Jeg må sige, at jeg sidder og undrer mig mere og mere over at høre fru Karina Lorentzen Dehnhards tale her og svar på spørgsmål. Jeg fristes næsten til at sige, undskyld udtrykket, at det, vi hører fra Socialistisk Folkeparti her, lyder helt kulturradikalt. Jeg må forstå det sådan, at så længe man bare overholder reglerne og respekterer demokratiet, og det er selvfølgelig vigtigt og væsentligt og grundlæggende, så kan resten sådan set være lige meget. Så skal vi ikke blande os i noget med kultur, det må man selv om.

Selvfølgelig skal vi da respektere, at folk har forskellig kultur, men kan vi ikke være enige om, at vi i det danske Folketing har en forpligtelse til at værne om den kultur, de kristne traditioner, den kulturarv, den dannelse, som er bygget op i det her samfund i Danmark gennem århundreder? Har vi ikke lov til at sige, at det nu engang er den levevis og den kultur og den dannelse og de værdier, som vi mener er bedst, og som vi vil have lov til at forsvare i det land, vi lever i? For hvis vi ikke mener det, mener vi jo, at det hele kan være lige meget, og så kan jeg godt forstå, at vi har et problem, for så har vi ikke nogen særlig stærk kultur, hvis vi ikke her i det her Folketing kan have lov at mene, at vores kultur og vores levevis er den, vi foretrækker, og den, vi arbejder for at skabe respekt for og styrke.

Kl. 14:13

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:13

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Hr. Lars Barfoed må mene, hvad han vil, og jeg er enig i, at vores samfund bygger på en lang række kristne værdier, men jeg går sådan set ind for, at vi skal have adskilt kirke og stat. Jeg synes ikke, at religionen skal fylde særlig meget i det offentlige rum, og jeg tror sådan set også, at det vil være positivt i forhold til den dagsorden, som hr. Lars Barfoed er så optaget af, at vi får den adskillelse af kirke og stat.

Jeg tror bare ikke, at vi bliver enige om, hvad kultur er, og hvad kultur rummer, for det er meget forskelligt fra person til person. Jeg kan huske, at da jeg var lærerstuderende, lærte jeg sådan set, at både Bibelen og Koranen havde det gamle testamente med rigtig mange af de her værdier tilfælles. Så jeg tror i virkeligheden ikke, at vi er så langt fra hinanden, men jeg er da ikke blind for, at der også er problemstillinger, som skal italesættes, men det synes jeg jo også at vi gør.

Kl. 14:14

Første næstformand (Bertel Haarder):
Lars Barfoed.

Kl. 14:14

Lars Barfoed (KF):

Altså, jeg må sige, at jeg hører her Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, stå og sige, at der er forskellige kulturer, men ordføreren vil ikke sige, at den kultur, de fælles værdier, vi har i det her samfund, den levevis, der er bygget op igennem århundreder i det her samfund, er værd at forsvare, at de er værd at skabe respekt om, at de er værd at styrke. Tværtimod så siger fru Karina Lorentzen Dehnhardt, at det er op til alle og enhver, hvad der nu er bedst. Det skal vi ikke have nogen mening om her i det her Folketing.

Det, jeg taler om her, har ikke noget med religion at gøre. Det med kirken er vi også uenige om, men lad os tage det en anden gang. Det, jeg taler om her, har ikke noget med religion at gøre. Det har noget at gøre med kultur, og der må jeg bare konstatere, at der er meget stærkt sammenfald mellem Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre i den kulturradikale tilgang, man har til tingene. Der må Socialdemokratiet, selv om vi kan være enige om meget, dog føle sig noget klemt mellem de to meget kulturradikale partier, som åbenbart mener, at vores kultur er ligegyldig. Den er ikke værd at stå op for.

Kl. 14:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:15

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Men jeg synes, jeg bliver lagt ord i munden af hr. Lars Barfoed, som har en eller anden dagsorden i det her. Jeg siger jo netop ikke, at alt er ligegyldigt. Jeg siger bare, at jeg ikke vil udføre sindelagskontrol. Jeg synes, at der er vigtige værdier. Andelsbevægelsen, fagforeningerne rummer en historie om et meget, meget stærkt fællesskab, hvor vi er gået sammen om at forbedre levevilkårene, hvor vi tager hånd om hinanden, hvor solidaritet er et nøgleord. Det synes jeg er gode værdier og et udtryk for en dansk kultur, som jeg synes er bevaringsværdig, og som vi gerne skal have mere af, mere fællesskab, mere solidaritet. Det er noget af det, der binder et samfund sammen måske mere end flæsketeg og frikadeller. Jeg har forstået, at det er en meget, meget vigtig dagsorden, men jeg synes måske, at der i det her samfund lige nu er et større behov for at snakke om arbejdspladser, og hvordan vi rykker vores samfund videre efter en finanskrise.

Kl. 14:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg må konstatere, at teologiske debatter kun vanskeligt lader sig afvikle i korte bemærkninger, men tør alligevel give ordet til hr. Christian Langballe.

Kl. 14:16

Christian Langballe (DF):

Det, som hr. Lars Barfoed jo nævner, synes jeg også er væsentligt i den her debat. Man kan altid diskutere andre emner, og det gør man så i andre forespørgselsdebatter. Nu diskuterer vi jo altså kulturen, som jeg mener er det afgørende. Men det, som er diskussionen, er jo, om man mener, at dansk kultur har forrang i Danmark – det vil jeg sige giver sig selv – eller om man som i Det Radikale Venstre og åbenbart også i SF er endt i sådan en relativistisk sump, hvor det er rent kulturrelativisme og rent multikultur og diversitetsagendaen, der simpelt hen er på spil hele tiden.

Jeg må jo så bare sige, at jeg kan konstatere, at David Cameron har sagt, at den multikulturelle ideologi er død. Det er jeg fuldstændig enig med ham i. For det må da være sådan, at det i Danmark selvfølgelig er den danske kultur, der har forrang. Det må være den,

der gælder. Og når man kommer til et land, så er det jo skik følge eller land fly. Hvis jeg tog en tur til Saudi-Arabien, ville jeg jo også overholde de regler, som de har dernede, selv om jeg ikke bryder mig om dem. Men jeg vil da overholde dem i respekt for det land, jeg kommer til.

Kl. 14:17

Første næstformand (Bertel Haarder):
Værsgo.

Kl. 14:17

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes stadig væk ikke, jeg har sagt, at alt er ligeegyldigt, og at alt er relativt. Jeg siger netop, at der er ting, som er værd at værne om. Men jeg er ikke sikker på, at vi ser ens på det.

Hvad er dansk kultur? For Dansk Folkeparti er det åbenbart noget med flæsketeg og frikadeller, men hvad gør vi med pizzaerne og kartoflerne og colaerne? Skal vi holde op med at drikke og spise det? Det mener jeg ærlig talt er op til de enkelte at finde ud af. Og når det handler om vores daginstitutioner, har vi nedsat bestyrelser, som er med til at forme politikkerne, og som er med til at forme hverdagen derude. Jeg er fuldstændig enig med den radikale ordfører i, at ønsker man forandringer her, må man melde sig ind i demokratiet, og man må stille op til bestyrelserne, hvis man ønsker noget andet.

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):
Christian Langballe.

Kl. 14:18

Christian Langballe (DF):

Man kan selvfølgelig godt trivialisere alting og så sige, at diskussionen om frikadeller i daginstitutioner udelukkende handler om, hvad man er til – om man er til kebab eller til frikadeller. Men diskussionen dækker jo over den væsentlige problemstilling, at man er ved at indføre nogle religiøse renhedsforestillinger i danske daginstitutioner. Jeg mener, at regeringen og SF og i øvrigt også De Radikale da i det mindste må have en holdning til det. Jeg forholder mig da utrolig kritisk til det. Jeg mener ikke, at danske børn skal pådømmes nogle religiøse renhedsforestillinger, som er dansk kultur fremmed, fuldstændig fremmed.

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:19

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Men jeg synes, at der skal være plads til alle, uanset om man vil have svinekød, eller om man vil have noget andet. Og i min tid som folkeskolelærer havde jeg også børn, som var Jehovas Vidner, og som ikke fejrede jul, og som ikke fejrede fødselsdage. De lavede nogle andre ting, og det fandt vi sådan set mindelige, pragmatiske og praktiske løsninger på derude i folkeskolen. Jeg mener godt, der kan være plads til det hele. Men det er demokratisk trufne beslutninger. Altså, så må vi jo tage stilling til, om vi vil demokratiet i vores børnehaver, og om vi vil forældrebestyrelser i vores skoler. Enten skal vi jo sige, at de har muligheden for at bestemme og være med til at præge det, eller også skal vi afskaffe demokratiet. Det er sådan set de muligheder, vi har. Og vil vi noget andet, må vi stille op, akkurat som vi gør til Folketinget, og arbejde for de synspunkter, som vi gerne vil fremme.

Kl. 14:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Christian Juhl.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Jeg ville egentlig ønske, at jeg kunne svare på fru Pia Kjærsgaards frustrationer over, at det er, som om vi ikke vil diskutere det, hun vil diskutere. Men sådan er det jo med kultur; kultur er jo en mangfoldighed; kultur er jo ikke en ensrettet ting, og det er måske det, vi skal diskutere.

Når jeg besøger bananarbejderne i Latinamerika eller elektronikarbejderne i Asien, så føler jeg et stort kulturelt og klasse-mæssigt fællesskab med dem – større end det kulturelle fællesskab, jeg f.eks. har med direktøren hos A.P. Møller, som aldrig har nedværdiget sig til at give mig hånden. Når det er virkeligheden for mig, og når det handler om kultur, så drejer sig om, at vi har et klasse-mæssigt fællesskab. Vi er begge arbejdere – bananarbejderen og jeg – når vi møder hinanden. Vi har en fælles placering i samfundet over for dem, der ejer tingene; vi har fælles drømme og visioner om, hvordan samfundet skulle være, og hvordan kulturen burde hænge sammen.

Det kan måske bidrage en smule til fru Pia Kjærsgaards frustration. Kultur hænger også sammen med placeringen i samfundet, klasseforholdene på tværs af grænserne. Det er ikke kun den nationale kultur, man kan ophøje til kultur.

Når jeg tænker på mine brødre og søstre ude i verden, så forekommer den her debat mig indimellem lidt speciel, måske lidt lille, måske lidt fjern. Derude diskuterer man ikke, om man skal have frikadeller eller pizza, eller at det skal være halalslagtet. Der diskuterer man, hvordan pokker man overhovedet får noget spise i morgen. Se, det er et eksistentielt problem, som jeg kan forholde mig til, som er en reel udfordring, og som også kommer os ved, også kommer Dansk Folkeparti ved.

Jeg synes, at Dansk Folkeparti nogle gange skaber kunstige problemer, for at vi kan diskutere dem; puster små problemer op, som vi må løse i dagligdagen, til at være store afgørende kulturkampe. Jeg synes, det er forkert. Jeg synes, vi skal bekæmpe intolerancen med tolerance og ikke opbygge en ny intolerance over for dem, der er intolerante. Vi skal være nysgerrig over for det fremmede. Vi skal være åbne over for andres kultur og demokratiske tradition. Det er derfor, at vi er et rigt land, netop fordi vi har været åbne.

Det er efter min mening ganske udansk at udnytte andre arbejdere, der er her uden at forstå vores sprog. Det er hele kampagnen om den sociale dumping, som vi har i øjeblikket. At underbetale både danskere og udlændinge er udansk; det er udansk at lade dem arbejde under farlige vilkår; det er udansk at acceptere hjemløshed; det er udansk at ydmyge arbejdsløse, syge, kontanthjælpsmodtagere og handicappede, uanset hvor de er født. Det er også udansk, at de rigeste beriger sig på bekostning af de svage, og det er meget udansk at vende ryggen til sultens og krigens ofre ude i verden. Det er udansk, og det er en trist, ensopret kultur at bære den.

Så vil jeg spørge: Hvad er dansk mad? Det er en mærkelig diskussion. Der er stort set ingen af de retter, som vi serverer i Danmark, som er dansk, hvis man går mere end 100 år tilbage, lad os bare sige 500 år tilbage – dem har vi selvfølgelig slæbt med hjem alle mulige steder fra, hvor vi enten har været ude for at erobre eller for at holde ferie. Mine børn og børnebørn må gerne prøve det hele i børnehaven. Jeg håber faktisk, at de bliver tilbudt det hele, så de kan smage, hvordan verden smager – bare det er sunde og økologiske råvarer. Og så er jeg tilhænger af, at vi er åbne og mangfoldige i vores madkultur. Hvorfor i alverden skal vi have den kunstige debat?

Danske kulturelle principper handler efter min mening om demokrati, frihed, retten til at tale, tænke og tro – også hvis man er muslim – lighed og solidaritet. Hvis der er nogen i Danmark, der er bange for de fremmede, er det jo manglende tillid til egen kultur. Det er noget skidt; det må vi gøre noget ved. Der må vi hjælpe fru Pia Kjærsgaard og andre med at få en lille smule mere selvtillid, en lille smule mere tillid til den danske kultur ved at sige, at den er så stærk, at den kan klare det hele. Det har den kunnet i tusinde år, hvorfor skulle den ikke kunne det fremover, hvis den er værd at samle på? Der findes jo ting i Danmark, som det ikke er værd at samle på.

Vi skal alle sammen tage hensyn til hinanden, uanset om vi lige er ankommet til landet, eller om vi er syvende generation. Det er noget, der siger sig selv. Vi skal alle bidrage uanset køn og race og sådan, at ingen beriger sig på de andres bekostning. Jeg tror, at tiden er kommet til – må jeg sige til fru Pia Kjærsgaard – at danskerne ikke længere gider at blive trukket rundt i manegen i en meget endimensionel og meget indskrænket form for snak om kultur. Jeg tror, at danskerne meget gerne vil have visioner og være mangfoldige og turde møde andre kulturer, turde at vise, at vi har den stærkeste kultur, og derfor kan vi godt lide at inddrage andre. Tak for ordet.

Kl. 14:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Barfoed har en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes, det er interessant, at når hr. Christian Juhl skal definere det med dansk kultur og danske værdier, er det, jeg hører hr. Christian Juhl sige, at det handler om at være åbne og nysgerrige over for andre kulturer. Jeg er sådan set enig i, at det skal vi være. Men det er da en fattig kultur, hvis det, der definerer vores kultur, er, at vi skal være åbne og nysgerrige over for de andre. Vi må da gøre os bevidste om, at vi selv har en kultur, som andre så kunne være nysgerrige og åbne over for, især måske hvis de kommer hertil og vil bo i vores land.

Er vi ikke enige om, at der er en kultur i det her land, som er bygget op gennem århundreder, som vi må stå op og forsvare for at bevare? Eller mener hr. Christian Juhl og Enhedslisten, at vi bare skal lægge os ned og så lade andre bestemme, hvad der skal være bærende kultur i det her land?

Kl. 14:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:27

Christian Juhl (EL):

Jeg er ganske uenig i, at der er én kultur, der er dansk. Der er en mangfoldighed af kulturer i Danmark, uanset om man snakker religion, mad, musik eller for den sags skyld den måde, vi lever på, og den måde, vi er over for hinanden på. Der er mange kulturer; det er der, vi ramler sammen.

Der er dem, som siger, at der er én dansk kultur. Den eksisterer ikke, og den kan ikke beskrives. Så skal man til at være så indskrænket, at man siger, at det at være kristen er dansk kultur. Men jeg håber da ikke, at der er nogen i den her forsamling, der mener, at det er den måde, vi skal gøre det på.

At være dansk er en mangfoldighed af kulturer, og de er ofte klassebåret; det vil sige, at arbejdere har en anden kultur end de arbejdsgivere, der er rigest. Os ovre i Jylland i de små kår har andre kulturer end de rige ved kysten oppe i Nordsjælland. Sådan er det, og det skal vi da leve med. Og så har nogle, der lige er kommet til landet, en anden kultur end dem, der har boet her i mange år.

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Så er det spørgeren.

Kl. 14:28

Lars Barfoed (KF):

Jeg må forstå det sådan, at hr. Christian Juhl mener, at de andre, som hr. Christian Juhl siger der kommer hertil, har en kultur, og den skal vi være nysgerrige og åbne over for, men vi danskere har åbenbart ikke nogen kultur. Vi er alle mulige forskellige kulturer.

Jamen forstår hr. Christian Juhl dog ikke, at vi lever i et land, der gennem århundreder har opbygget en fælles kultur. Ud fra det har vi så forskellige måder at leve på, men der er nogle grundlæggende ting, som har skabt det her samfund: kristne værdier, vores litteratur, vores teaterkunst og meget andet i den verden. Der er masser af ting, der forener os som land og som kultur: vores levevis og vores grundlæggende værdier og respekt for frihedsrettigheder og kristne værdier. Alt det binder os danskere sammen. Og hvis det er ved at gå fløjten, har vi da i høj grad et behov for, at vi i det her Folketing gør noget for at skabe den respekt, der skal være, for vores fælles kultur.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Christian Juhl (EL):

Jeg vil sige, at kristne værdier ikke er noget, jeg deler som fælles kultur. Det er helt fint, at et par stykker af jer har det. Musik og teater er noget, vi har udvekslet med andre i århundreder, og det er noget, vi til stadighed udveksler med andre. Vi tager ud i verden og er stolte af både vores teater og ballet, og hvad ved jeg, og vi vil gerne vise de andre, hvad vi kan. Men vi tager da forhåbentlig også noget med hjem.

Den indskrænkede tanke om, at vi har en kultur, som vi skal beholde, er forkert. Kultur er noget, man udveksler; kultur er noget, man deler med andre. Vi har nogle grundlæggende principper, det kan vi være enige om, og de handler om demokrati, frihed, lighed og solidaritet. Det var det, jeg sluttede min tale med. Det er altså noget helt, helt andet end at snakke om overfladiske ting som musik og kultur. Det er fornøjelige ting, gode ting, berigende ting, men dem bytter vi da med andre; dem holder vi da ikke for os selv og forlanger, at andre skal acceptere dem.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:30

Martin Henriksen (DF):

Det tror jeg faktisk er noget af det værste sludder, jeg har hørt i dag. Herinde på Christiansborg hører vi jo meget sludder i løbet af en dag, så det er altså ret godt gået af hr. Christian Juhl, vil jeg bare sige. Det, der bliver sagt, er jo helt sort, altså at dansk kultur er andre kulturer; og vi har ikke nogen kultur, må jeg også forstå, men man udveksler kulturer med hinanden. Det bliver antydnet, at f.eks. kristendommen ikke spiller en rolle. Altså, når danskere fejrer de danske traditioner, baserer det sig jo i høj grad på kristendommen, så jeg forstår slet ikke, hvad det er, hr. Christian Juhl rent faktisk står og siger. Og når hr. Christian Juhl står og siger, at han da håber, at hans børnebørn vil være i en daginstitution, hvor de kan smage det hele, så må man da ikke håbe, de kommer i en daginstitution, hvor man

f.eks. har forbudt svinekød. Altså, der er jo virkelig et eller andet sted, hvor argumentationen slet ikke hænger sammen.

Derfor vil jeg bare spørge hr. Christian Juhl, når nu hr. Christian Juhl har det synspunkt, at der skal være plads til alle kulturer: Når vi f.eks. taler om madkultur, gælder det så ikke også de retter, som de fleste danskere rent faktisk ønsker at spise? Synes hr. Christian Juhl ikke også, at de skal være repræsenteret i f.eks. daginstitutioner og andre steder i samfundet? Og hvis hr. Christian Juhl mener, at de skal være det, hvad vil ordføreren så gøre ved det?

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 14:31

Christian Juhl (EL):

Nu kan der være to grunde til, at noget opfattes som sludder. Det kan være afsenderen eller modtageren, og det vil jeg helst ikke kommentere. Jeg vil hellere sige: Dansk kultur, dansk levevis, dansk demokrati er jo inspireret af andre. Tænk, hvis vi havde levet som på en lukket ø et eller andet sted, så ville Danmark have set noget anderledes ud end i dag. Jeg tror, det ville have været et fattigere land at leve i, både økonomisk, kulturelt og sådan i det hele taget, menneskeligt.

Prøv at tænke på en ting: Hvad er det for nogle retter, danskerne godt kan lide? Ja, jeg tror ikke engang, at man, selv om man spiste otte retter om dagen, kunne nå at smage dem alle sammen i løbet af et år. Man kan jo ikke forlange, at alle daginstitutioner altid har det på menuen. Jeg laver også mad til min børnebørn derhjemme, og jeg prøver da somme tider at lave noget, som de med garanti aldrig har prøvet før. Det er en værdi at blive udfordret med andre ting. Det befæster ens egen kultur, men lad være med at komme og sige, at vi to har den samme kultur. Det har vi ikke, vi har forskellige kulturer, og det er det, der gør vores samfund stærkt, nemlig at der er plads til forskellige kulturer.

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Tak. Så er det hr. Martin Henriksen for anden runde.

Kl. 14:32

Martin Henriksen (DF):

Det kan selvfølgelig godt være, det er lidt håbløst at stille spørgsmålet, men jeg gør forsøget alligevel. Jeg synes i øvrigt, det vil jeg bare sige, at det er noget underligt noget at forsøge at give indtryk af, at det, Dansk Folkeparti har gang i her, er, at vi f.eks. ønsker at forbyde noget bestemt et eller andet sted. Altså, det er jo ikke os, der har forbudt bestemte retter ude i daginstitutioner eksempelvis. Vi har sådan set foreslået, at man skulle ophæve det forbud. Så det er jo en afgørende brist i den argumentation, som hr. Christian Juhl lægger for dagen, når han siger, at man faktisk skal prøve alt i daginstitutionerne, men accepterer, at der er noget, man så godt lokalt kan forbyde at folk prøver derude. Det hænger jo overhovedet ikke sammen.

Men det, jeg egentlig gerne vil spørge om, er: Mener hr. Christian Juhl virkelig, at der slet ikke er noget, der binder det danske folk sammen? Mener hr. Christian Juhl det? For det må jo være konsekvensen af, at hr. Christian Juhl siger, at dansk kultur er andre kulturer, for så mener hr. Christian Juhl jo, at der ikke er noget, som er fundamentet. Mener hr. Christian Juhl f.eks., at de danske traditioner, julen og påsken, er en del af dansk kultur, eller er det bare sådan noget frit svævende for Enhedslisten?

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:33

Christian Juhl (EL):

Jeg tror, at for de fleste er påske og pinse nogle fridage, for de fleste almindelige danskere. Der findes selvfølgelig meget troende danskere, som går i kirke og den slags ting, men det er dog et ret lille mindretal. Jeg har selv frekventeret kirkerne en gang imellem, også på de tidspunkter, hvor præsten er der, og har set, hvor få tilhørere der er. Hvis man vil ophøje det til at være den danske kultur, nemlig det, præsten siger i kirken i pinsen og i påsken, så tror jeg, man overvurderer sin egen religion. Jeg nyder påsken og pinsen, men det er sammen med mine børnebørn og mine børn, og vi går ikke i kirke. Vi tager f.eks. op i kolonihaven eller tager ud til stranden, eller hvad der nu er vejr til.

Det er det, jeg mener, nemlig: Hvorfor kan vi ikke blive enige om bare at sige, at kultur er mange ting, og at danskerne har mange forskellige kulturer? Vi bor i et fælles land, vi har en fælles lovgivning, og så har vi demokratiet, friheden, ligheden og solidariteten tilfælles.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Der er en spørger mere. Fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:34

Pia Kjærsgaard (DF):

Altså, jeg synes, den her debat i et vist omfang er blevet utrolig forfladiget. Når man begynder at tale om kanelnegle og cola og pizza og betragter påske og pinse som nogle fridage, som ikke betyder andet end fridage, så må jeg sige, at jeg undres, det gør jeg virkelig, og jeg bliver både lidt sørgmodig og lidt harm over det, for jeg synes, det er en fuldstændig forkert betragtning at se det ud fra.

Så kan jeg sådan set bedre forstå – når man betragter de her dage som fridage – at Det Radikale Venstre, som jo er et parti, som Enhedslisten støtter, for et par år tilbage gik ind for at afskaffe store bededag. Det var så bare en fridag, der blev afskaffet – eller blev forsøgt afskaffet.

Jeg synes, det er besynderligt, at man ikke kan se debatten fra et andet synspunkt – at det her har noget med kristendom at gøre, at det har noget med kultur at gøre, at det har noget at gøre med det, som hr. Christian Juhl sagde for nogen tid siden, altså at man også skal kende den danske sangskat – at det ikke bare er ligeegyldigt. Og det, der er så bekymrende er, at pludselig bliver tingene ligeegyldige, og så overser vi dem og træder på dem og lader en anden, fremmed kultur komme ind. Der er ikke noget valgt længere.

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Christian Juhl (EL):

Se, det er jo der, vi går galt, og der kan 1 minut ikke rigtig gøre det – jeg tror, vil jeg sige til fru Kjærsgaard, at vi skal have flere dage sammen, hvis vi skal komme tættere på hinanden, hvad det her angår.

Der findes ikke én kultur, og kristendommen er ikke en kultur, det er en religion, som nogle har valgt at tilslutte sig. Det er helt fint for mig, men jeg har valgt ikke at tilslutte mig den kristne religion. Jeg finder den hverken attraktiv eller givende for mit liv. Det er en privatsag, og det har jeg vel egentlig ret til at mene, ligesom nogle vælger at være katolikker eller indremissionske eller muslimer. Der er ret mange muligheder. Det er religioner, og det synes jeg folk skal have for sig selv. Og det skal ikke ophøjes til en national kultur. Det er retten til ikke at tro, som også er en del af vores samfund,

Med hensyn til sangbogen: Jeg får det også sådan, at jeg får en klump i halsen eller hårene rejser sig lidt i nakken, når jeg synger fra arbejdersangbogen. En ældre kollega, jeg havde for nogle år siden, havde det ikke på den måde med arbejdersangbogen, han havde det med højskolesangbogen på den måde. En ældre kvinde, jeg kender, har det sådan, at hun føler sig rigtig, rigtig godt tilpas, når hun synger fra salmebogen. Altså, de tre kulturer er jo ligeværdige; man kan da ikke ophøje den ene kultur og den ene slags sange til noget bedre end de andre.

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Og så er det fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 14:37

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, men man må bare forstå, vil jeg sige til hr. Christian Juhl, at den her debat sådan set ikke drejer sig om, at hr. Christian Juhl gerne vil lave noget andet mad til sine børnebørn. Det tror jeg vi alle sammen synes er vældig hyggeligt. Det her drejer sig om religiøse og/eller kulturelle hensyn, som i den grad også går ud over danskerne. Det er sådan set det, debatten går på. For jeg vil sige: Hold nu op med det om, om vi kun skal spise frikadeller, om vi kun skal spise flæskesteg, og at vi ikke kan spise en shawarma eller en pizza, eller hvad ved jeg. Det er jo ikke det, det drejer sig om. Det er, når vi bortelimerer vores almindelige kultur, vores almindelige madkultur, vores almindelige tro – altså det, der er gældende i Danmark. Dermed ikke være sagt, at man ikke kan noget andet, men man får bare ikke lov til det, der igennem 1.000 år har rodfæstet sig i Danmark. Det er det, der er essensen i hele den her debat. Så fat det dog!

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:38

Christian Juhl (EL):

Havde det nu været et andet sted, ville jeg have sagt nogle andre ting. Men jeg vil sige, at jeg vil fastholde min ret til også at føle, at den smukkeste kultur, jeg finder, når det drejer sig om sang, finder jeg i arbejdersangbogen. Den vil jeg kæmpe for til det sidste, om så fru Kjærsgaard skælder mig ud med de værste ord, hun kan finde på, for jeg synes, det er de smukkeste og de stærkeste sange og de sange, der har den største værdi. Højskolesangbogen kan jeg også godt lide, men sangene løfter sig ikke helt derop, hvor den røde sangbog giver mig en værdi i livet, giver mig noget at slås for, giver mig noget, som jeg vil kæmpe for til det sidste. Og salmebogen gør det slet ikke.

Jeg er ked af det, men jeg nedgør da ikke folk, der er kristne og hellere vil have salmebogen eller hellere vil have højskolesangbogen. Det er det, der er forskellen. Kunne vi ikke have et mangfoldigt samfund, hvor vi respekterer, at vi har forskellige kulturer?

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spillere, og den næste ordfører er Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Dansk Folkeparti har bedt om at få en redegørelse om regeringens værdipolitik – og det må statsministeren jo selv klare, og det har hun jo også gjort tidligere – jeg vil redegøre lidt for Liberal Alliances værdier og holdninger. Danmark skal være et land, der bygger på fri-

hed, på frisind og på frihandel, hvis vi endelig også skal tage det med – når det gælder mange af de ord, der starter på fri-, beskriver de jo gode værdier, som det danske samfund bør bygge på, hvilket det heldigvis også gør.

Men det er ikke kommet af sig selv, det er kommet gennem slid, gennem kamp og gennem en lang udvikling. I dag føler vi jo f.eks. heldigvis, at frihed fra overgreb er en selvfølgelighed, at ytringsfrihed og religionsfrihed er selvfølgeligt, at det er helt selvfølgeligt, at borgerne behandles lige af staten, og at der gives de samme muligheder og rettigheder, lige meget hvem man er. Det er jeg som homoseksuel og ateistisk liberal selvfølgelig ret begejstret for, men sådan har det ikke altid været. Lad mig give et par eksempler på, at det også er gået hurtigt bare i løbet af de seneste 100 til 150 år.

I juleferien havde jeg fornøjelsen af at læse tidligere dommer Peter Gardes nye bog, »Danmarks Justitsministre 1813-2013«. Der fremgik det og blev beskrevet meget tydeligt, hvordan homoseksualitet var en af de ting, som indtil et meget sent tidspunkt gav dødsstraf i Danmark. Sådan er det heldigvis ikke i dag. I dag er det helt naturligt, at vi alle sammen bliver forarget, når vi hører om, hvad der sker i Uganda, og nogle af os bliver lidt trætte af, at regeringen ikke slår hårdere ned, men der har været en udvikling, også i de værdier, der præger vores eget samfund.

Sådan er det også i forhold til ytringsfriheden. Der findes jo efterhånden ikke noget, der er mere dansk end ytringsfriheden, hvis man ser på den politiske debat i de senere år, men både historisk og måske også aktuelt er der nogle gange alligevel lidt problemer med hensyn til frihedsrettighederne her.

Nogle gange bliver vi nemlig konfronteret med totalitære følelser om at blive stødt over nogen, der bruger deres ytringsfrihed. Historikeren Bent Jensen beskrev i bogen »Bjørnen og Haren«, hvordan de i Sovjetunionen følte, at deres totalitære, kommunistiske følelser blev trådt for nær, når der var satiretegninger i dagbladet Aktuelt. Vi oplevede det under Muhammedkrisen, og vi har vel i virkeligheden også for nylig i forbindelse med et besøg fra Kina oplevet, at der var nogen, der mente, at det ville være at træde for hårdt på de totalitære følelser, hvis der var nogen, der blafrede lidt med et tibetansk flag. Det skal vi selvfølgelig ikke ligge under for, vi skal forsvare vores værdier.

Nu tager forespørgslen så helt konkret udgangspunkt i indvandringen, og det vil jeg selvfølgelig også godt forholde mig til. Der skal ikke være nogen tvivl om, at indvandringen har nogle gode sider, og at indvandringen har nogle dårlige sider. De positive sider er, at der kommer kvalificeret arbejdskraft hertil, at en dansker kan forelske sig i et menneske fra et andet land, der kan komme hertil og bo, at der er mennesker, der kommer til landet med nye ideer og løsninger, som vi aldrig selv var kommet i tanker om. De negative sider er, at der er kommet øget kriminalitet, og at barnepigestatens klient- og offerliggørelse af nyttilkomne indvandrere sker i et endnu hurtigere tempo, end det er sket for den oprindelige danske befolkning. Vi skal heller ikke være naive og give et helle til terrorister og antidemokrater, der kan underminere vores samfund indefra.

Derfor stiller Liberal Alliance tre konkrete forslag, som vi har stillet før, men som vi vil komme med igen, nemlig 1) at kriminelle udlændinge skal udvises af Danmark, 2) at indvandrere, der kommer til Danmark, skal kunne forsørge sig selv, og ellers må de tage hjem igen, 3) at vi ikke vil give statsborgerskab til folk, der modarbejder demokratiet.

Vi har jo i dagens Danmark ligesom skabt nogle andre regler; vi har nemlig skabt et samfund, hvor terroristen har kunnet få lov til at blive i Danmark, mens den lille pige fra Nordjylland, der har mistet sin kærlige stedfar til kræften, har kunnet risikere at skulle rejse ud, indtil man her i Folketinget lavede en særlov om det. Vi har lavet et samfund, hvor vi holder hånden over islamistiske kæmpere, der tag-

er til Syrien, men hvor vi ikke har plads til den dygtige gymnasielev fra Køge. Det må vi have lavet om på.

Til sidst vil jeg gerne lige nå at gå fra det konkrete til det generelle, for der er nemlig sket et kulturskred i Danmark; der er sket det, at man fra Folketingets side igen og igen har taget ansvaret fra befolkningen. Man har gjort befolkningen ansvarsfri – nogle ville sige ansvarsløse – man har svækket civilsamfundet, svækket familien, svækket individet, fordi staten er kommet til at fylde alt for meget. Vi har glemt, at kulturen kommer nedefra, at kulturen kommer fra det danske folk – den kommer ikke alene herfra, fra os, der sidder her, altså gennem love, regler og reguleringer.

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Lars Barfoed fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:45

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Jamen nu synes jeg egentlig, der er lidt interessant, at jeg havde valgt at starte min tale med at citere fra den samme sang af H.C. Andersen, som den radikale ordfører havde valgt at starte med. Jeg vil nu gøre det alligevel, men det kan godt være, at vores konklusioner alligevel er forskellige. H.C. Andersen skrev i 1850 under 3-årskrigen, også kaldet den første slesvigske krig, den berømte sang »I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme, der har jeg rod, derfra min verden går«. Længere nede i sangen står der: »En gang du herre var i hele Norden, bød over England – nu du kaldes svag; et lille land, og dog så vidt om jorden end høres danskens sang og mejselsslag«.

Der står meget andet godt i den sang, og når jeg startede med at citere den, så er det, fordi det er en fædrelandssang, som i hvert fald betyder rigtig meget for mig. Og det gør den, ikke mindst fordi jeg synes, at den sang og ikke mindst de ord, jeg her citerede, rigtig godt sammenfatter min forståelse af det at være dansk, af det danske i forhold til det internationale. Vi er et åbent land, og danskere virker overalt i verden. Men vi har udgangspunkt i det danske, og det er vigtigt.

Værdipolitik handler jo ikke kun om indvandring, jeg er lige ved at sige tværtimod. Værdipolitikken er jo først og fremmest vigtig i sig selv for os danskere, og den er måske mere vigtig nu end nogen sinde. Netop i år, 2014, fejrer vi jo eller markerer – vi fejrer det ikke, for det var jo et nederlag, men vi markerer – 150-året for krigen i 1864, derunder slaget ved Dybbøl, og 200-året for tabet af Norge i 1814. Netop i år er der så derfor også anledning til, at vi taler om vores historie og vores fælles nationale værdier, fordi de år jo, måske især efter 1864, betød rigtig meget for forståelsen af vores land, sådan som vi forstår det i dag, og for vores fælles værdier og for vores kulturarv.

Nu bevæger vi os jo i disse år mere og mere ud i den store verden, og andre kommer hertil. Globaliseringen tager mere og mere til. I takt med det er der mere og mere brug for, at vi kender og respekterer vores egne rødder, historie, kultur og dannelse. Samtidig lever vi i en tid med store forandringer. Internettet og de hurtige nyhedsmedier med hurtige, korte glimt af begivenheder og debatter fra hele verden skaber også et behov for, at vi har nogle faste holdepunkter, og at vi har en forståelse for vores egen baggrund, for vores fælles værdier, for at vi så kan forholde os til de mange indtryk og påvirkninger, vi får udefra. Derfor synes jeg også, det er godt, at vi har sådan en værdipolitisk debat i Folketinget som den, vi har i dag.

Debatten tager jo så udgangspunkt i netop indvandringen. Jeg vil gerne sige, at mange indvandrere bidrager positivt til det danske samfunds udvikling. Vi ser flere og flere nydanskere og deres efterkommere, som er rigtig gode rollemodeller for andre. Men desværre er der jo altså også alt for mange eksempler på indvandrere og deres

efterkommere, som ikke respekterer de grundlæggende værdier, som det danske samfund hviler på. Det skal vi ikke acceptere, og vi skal naturligvis heller ikke acceptere, når etniske danskere ikke vil respektere vores grundlæggende værdier. Dem er der jo desværre også nogle af.

I kampen for vores fælles værdier er det vigtigste at sikre, at bevidstheden om respekten for vores kultur og værdier står så stærkt som muligt. Jo stærkere vores fælles dannelse er, des vanskeligere er det for dem, som vil ødelægge den, at gøre det. Men vi skal naturligvis også vise, at vi er i stand til klart og skarpt at afvise de angreb, der er på vores værdier.

Lad mig bare nævne nogle af de grundsynspunkter, som vi i Det Konservative Folkeparti mener bør være en del af værdipolitikken i Danmark: Der skal være respekt for vores demokrati, vores ytringsfrihed og de andre frihedsrettigheder. Der skal være respekt for vores samfundsbærende institutioner og for danske myndigheder. Der skal være respekt for lov og orden, og kriminelle udlændinge skal så vidt muligt sendes hjem, hvor de kommer fra. De kulturbærende fag i skolen som dansk, historie og kristendomskundskab er afgørende for at sikre, at vores børn vokser op med en forståelse netop for vores fælles værdier og kultur, og vi skal værne om vores kulturarv. Det gælder både vores museer og vores nationale monumenter, og så skal vi som det sidste føre en fælles udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik, der beskytter vores ret til at fastholde vores værdier og levevis, som vi i høj grad har tilfælles med resten af Europa og den vestlige verden.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til De Konservatives ordfører. Der er dukket en spørger op. Hr. Christian Juhl fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 14:51

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne spørge den konservative ordføreren om, hvad han mener, når han snakker om den danske kulturarv, for det lyder for mig som et meget luftigt begreb. Er illusionen om, at det var en heroisk kamp, vi førte i Dybbøl i 1864, en del af vores kulturarv, eller er den begyndende erkendelse af, at det var en fatal, forkert udenrigspolitik, Danmark førte på det tidspunkt, en del af vores kulturarv, eller hvad er det? Er det den historie, som nu blev nævnt i talen, altså om 1864? Hvad er det i 1864, som gør, at det er en del af vores kulturarv?

Det skifter jo. Altså, da jeg var barn, var man stolt over, at vi var så modige, at vi sloges mod tyskerne. I dag har vi erkendt, at det var fuldstændig latterligt at sende folk ud på en slagtemark nede ved Dybbøl.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes, det er synd for hr. Christian Juhl, at kendskabet til vores kulturarv er så begrænset, at jeg må forstå det sådan, at hr. Christian Juhl slet ikke mener, at vi har nogen kulturarv. Jo, det har vi, også en kulturarv, der knytter sig til 1864. For man kan da i høj grad diskutere de politiske og militære beslutninger, som netop blev truffet om krigen og slaget ved Dybbøl i 1864, men det var en epoke, der var skelsættende for vores land, for forståelsen for vores nation og for vores videre historie. Det skabte en masse debatter om vores nationale forståelse, og der er under alle omstændigheder en kulturarv, der knytter sig til det.

Der er de historiske værker, der knytter sig til 1864. Der er fre-gatten »Jylland«, som er et minde stadig væk, selv om vi ikke kan få

regeringen til at bevilge penge til at bevare den. Det håber jeg kan lykkes ved finanslovsforhandlingerne til efteråret. Men vi har fregatten »Jylland« liggende som et minde om, at der var modige danskere, som stod op for Danmark, kæmpede for Danmark, og det skib er i sig selv en kulturarv; det er bare for at nævne et eksempel på, at vi har en meget rig kulturarv i Danmark, som det er værd at bevare.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Hr. Christian Juhl for anden runde.

Kl. 14:53

Christian Juhl (EL):

Der adskiller vi os jo nok en smule fra hinanden i vores tilgang til tingene. Jeg synes, det er okay at sige, at vi har en historie, og den skal vi lære af. Jeg synes også, det er okay, at vi har forskellige kulturer, som tilhører det land, vi bor i. Men hvis det skal være en kulturarv at stå med en klump i halsen og mindes, at nogle ganske uforstandige politikere sendte kanonføde ud imod tyskerne i stedet for kløgtigt at forhandle med dem i den situation, og hvis vi skal have et gammel krigsskib liggende i Ebeltoft for at huske på det, så mener jeg, at vi begynder at komme ud i noget falsk og ubrugeligt. Og der vil jeg gerne anfægte, at dele af den konservative kulturarv faktisk er illusionsmageri frem for reel historie, vi kan lære af.

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Lars Barfoed.

Kl. 14:54

Lars Barfoed (KF):

Nu må jeg for det første sige, at man ikke skal fornægte fregatten »Jylland«s rolle under netop den krig, for fregatten »Jylland« stod faktisk for en af de sejre, vi fik, idet vi vandt søslaget ved Helgoland og sendte den østrigsk-preussiske flåde på flugt, og det var tapre danskere om bord på fregatten »Jylland«, der gjorde det. Så jeg synes ikke, man sådan skal fornægte fregattens glørværdige historie i den sammenhæng.

Men i øvrigt synes jeg, i modsætning til det, hr. Christian Juhl siger, at der er grund til at hædre og mindes de tapre danskere, som under den krig kæmpede for Danmark på Dybbøl Banke og andre steder. Og uanset at man kan diskutere de politiske beslutninger, der lå til grund for det, var det tapre danskere, der stod op for Danmark, lige som der er tapre danskere, der har stået op for danske værdier i Afghanistan og mange andre steder i verden og på mange andre tidspunkter i historien. Det minde skal vi da værne om og hædre.

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Den næste er statsministeren. Værsgo.

Kl. 14:55

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Tak for det. Og tak for debatten her i dag. Jeg synes, den har været god, og at den har været vigtig. Jeg er dybt optaget af at fastholde Danmark som et stærkt og frit fællesskab, og jeg er helt sikker på, at det ikke kun optager os her i Folketingssalen, men optager rigtig mange danskere. Det betyder så også, at vi skal tale åbent om de udfordringer, vi står over for som samfund, og vi skal jo ikke i en slags misforstået tolerance afholde os fra at debattere det, vi synes er svært. Vi må heller ikke i misforstået hensyntagen til hinanden opgive vores egne traditioner og vaner, og derfor er det en relevant debat.

Som jeg indledte med at sige, har jeg jo ikke belæg for at sige, at danskerne generelt oplever, at de er nødt til at ændre levevis på grund af indvandring fra andre lande og kulturer. Men vi kan også

godt sige klart og tydeligt, at der jo har været enkelte sager, som vi skal diskutere og håndtere som samfund, og det mener jeg så også vi har kunnet håndtere.

Der har været en række konkrete spørgsmål, som også har fyldt rigtig meget i debatten i dag, f.eks. spørgsmålet om dansk madkultur, bl.a. frikadeller og andre fødevarer med svin i danske daginstitutioner og halalslagtet kød på hospitalerne. Og det, den her diskussion vel kan koges ned til, er, at man sagtens kan have stærke holdninger til de her spørgsmål, det har jeg f.eks., uden at vi behøver omsætte dem i detaljeret lovgivning.

Jeg kan så også, i dag i hvert fald, konstatere, at det jo må være et fåtal her i Folketinget, der går ind for, at vi skal lovgive om de her ting, for når jeg læser det forslag til vedtagelse, som oppositionen har fremsat, så må jeg sige, at lovgivning om den slags ikke indgår i forslaget. Og det må jo betyde, at det er et fåtal, der går ind for lovgivning. Det er jeg egentlig glad for, for jeg opfatter, at vi i Danmark har et levende demokrati, hvor man debatterer tingene i kommuner og på institutioner og på arbejdspladser, og jeg tror, det er vigtigt, at vi har tillid til, at det kan fungere. Det betyder ikke, at vi ikke kan have stærke holdninger til tingene, men vi må tro på, at de demokratiske institutioner, vi har i vores land, rent faktisk fungerer.

Et andet emne, som vi har behandlet i debatten, og det synes jeg også er vigtigt, er bekæmpelse af ekstremisme, og som jeg hører debatten, er der en meget, meget bred enighed her i Folketinget om, at det er en meget alvorlig udfordring. Her er der også en fælles vilje til at handle og til at bekæmpe ekstremistiske kræfter der, hvor vi ser dem.

I det hele taget synes jeg, dagens debat viser, at et stort flertal her i Folketinget bakker op om de danske værdier, ligesom jeg er helt overbevist om, at et stort flertal i befolkningen bakker op om vores værdier, vores kultur og hele det danske samfund, og det er jo meget bredt. Det er også derfor, jeg mener, at vi har en forpligtelse til at passe på det danske fællesskab. Vi er parate til at kæmpe for det, hvis det bliver udfordret, og det er jo i virkeligheden meget opmunrende, at vi alle sammen har det sådan. Det bekræfter mig også i min tro på, at vores kultur og vores samfund ikke bare er levedygtigt, men at det også er livskraftigt, fordi vi er så mange, der er optaget af det. Jeg tror i det hele taget, at vi ikke er alene her. Jeg tror, vi deler den opfattelse med rigtig mange danskere.

Kl. 14:59

Et andet eksempel, som vi har diskuteret her i dag, som jeg også synes er relevant, og som jo har været diskuteret i den offentlige debat, er den her sag om en censor, som ikke ville give hånd til en kvindelig studerende. Igen må jeg sige: Jeg tror ikke, at vi skal lovgive om det her. Vi har heldigvis et Ligebehandlingsnævn, som har taget sagen op, og som også har påvist, at der var tale om kønsdiskrimination. Det er godt, at vi har den slags nævn.

Så jeg deler grundlæggende forespørgernes optagethed af dansk kultur, men jeg tror, at der, hvor vi også har set nogle forskelle, er, at jeg så ikke deler forespørgernes manglende tiltro til den danske kulturs styrke. Altså, jeg synes jo, at Danmark er et samfund, som bygger på ekstremt stærke værdier, og jeg tror ikke, vi behøver hegne os ind i detailregulering i forhold til børnehavernes kostplaner og offentligt ansattes måde at hilse på. Jeg tror ikke, det er det, der gør forskellen.

Med det vil jeg så også sige, at for mig at se er der ikke nogen sammenhæng mellem, at man ikke tager det her alvorligt, og at man ikke vil skride til lovgivning. Måske har jeg en endnu større tiltro til danske værdier, dansk kultur og befolkningens lyst til at kæmpe for dem end fru Pia Kjærsgaard, al den stund jeg tror, at de står stærkt og soleklart for rigtig mange danskere, og derfor er der ikke behov for, at man bruger lovgivning til at hegne tingene ind.

Jeg vil gerne takke for debatten. Jeg synes, det har været nyttigt, at vi har haft den her debat i dag.

Kl. 15:01

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til statsministeren. Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Barfoed fra De Konservative.

Kl. 15:01

Lars Barfoed (KF):

Ja, for statsministeren nævner jo eller siger indledningsvis, at vores levevis ikke er truet, men at der har været nogle enkeltstående eksempler på et pres. Statsministeren nævner så, jeg havde nær sagt den berømte frikadelle, juletræet og det manglende håndtryk fra en censor til en pige under eksamen som tre eksempler. Jeg er jo enig i de eksempler. Jeg synes bare, at det er værd at sige, at det jo ikke sådan er eksempler – det hører jeg nu heller ikke statsministeren gøre, skal jeg så sige – man bare skal håne og bagatellisere, for det er jo i eksemplerne, vi skal læse en generel udvikling, som er farlig. Og jeg synes, man i eksemplerne kan læse, at hvis vi ikke gør noget aktivt for at værne om vores levevis og vores kultur, risikerer vi, at vores kultur kommer under pres og vores levevis kommer under pres. Og vi har en ret til som danskere at forsvare den kultur og den levevis, vi har bygget op gennem generationer. Det håber jeg statsministeren er enig med mig i.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Statsministeren.

Kl. 15:02

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg startede med at sige, at jeg ikke har belæg for at sige, at danskerne generelt oplever, at de har været nødt til at ændre deres levevis på grund af indvandringen. Men jeg tager de eksempler, der har været, og som jeg også selv har nævnt i min indledning, dybt alvorligt. Jeg synes da, man skal diskutere svinekød i institutionerne; jeg synes da, man skal diskutere det her med at give hånd; og jeg synes ikke mindst, man skal diskutere ekstremisme og radikalisering, som vi desværre ser eksempler på. Det skal man bekæmpe.

Det, jeg konstaterer efter dagens debat, er, at jeg tror, at der måske er nogle, som har lyst til at få os til at stå længere fra hinanden, end vi gør, men som jeg oplever debatten, behøvede vi ikke at stå så langt fra hinanden, for bare de eksempler, jeg her nævner, vil jeg egentlig mene der er bred opbakning til her i Folketinget at vi skal bekæmpe.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Hr. Lars Barfoed, anden runde.

Kl. 15:03

Lars Barfoed (KF):

Jeg er sådan set enig i, at vi ikke skal grave grøfterne dybere, end de er, og slet ikke på det her område. Jeg tror tværtimod, det er vigtigt, når det gælder værdipolitikken, at stå fast og værne om dansk kultur og dansk levevis og den dannelse, vi har i det her samfund. Der tror jeg, at det er vigtigt, at vi også kan finde hinanden i forsvaret for den kultur og også i angrebet på dem, som virkelig truer os, også på de meget alvorlige områder, som statsministeren nævner: terrorisme, knægtelse af ytringsfriheden osv. Så jeg er faktisk meget enig i, at selv om vi nok søger uenighederne på mange områder i det her hus, er det her faktisk et område, hvor det også, fordi det er så alvorligt og det har så langsigtet betydning for vores samfund, er vigtigt, at vi finder de fællesnævner, der er.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Statsministeren.

Kl. 15:04

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jamen jeg kan ikke være mere enig. Jeg synes, vi skal forsøge at finde fællesnævner. Jeg synes, vi skal forsøge ikke at beklukke hinandens vilje til at kæmpe for noget, vi tror på: det danske samfund, de danske værdier, den danske kultur. Der har vi også haft en bred og længere diskussion om det her i Folketinget, og det synes jeg er vigtigt at vi har. Jeg tror aldrig, man bliver hundrede procent enige om alle detaljerne i, hvad danskhed er, og det behøver vi heller ikke. Men jeg er da overbevist om, at vi alle sammen har en meget stærk fælles kerne i, hvad det vil sige at være dansk, hvilken kultur vi bærer med, hvad vi synes er godt, hvad vi synes er skidt, og nogle meget stærke værdier. Vi er et samfund, der hviler på meget stærke værdier, og det skal vi selvfølgelig kæmpe for.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Og der er en spørger mere, hr. Christian Juhl fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:05

Christian Juhl (EL):

Det var sådan set lige i forlængelse af det sidste, at jeg godt vil stille et spørgsmål. Nu har det lydt, som om at der findes en dansk kultur og nogle helt afgrænsede danske værdier, er det også statsministerens opfattelse?

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Statsministeren.

Kl. 15:05

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg synes da bestemt, at der er noget, som jeg oplever som dansk kultur og danske værdier. Det er heldigvis ikke sådan, så vi ikke også deler de værdier med mange andre. F.eks. kampen for ytringsfrihed opfatter vi som noget, som vi gerne vil kæmpe for. Det deler vi heldigvis med rigtig mange andre uden for landets grænser, kampen for, at man kan elske den, man vil, leve sammen med den, som man vil, giftes med den, man vil. Det er noget, vi kæmper meget stærkt for i Danmark, men det er heldigvis noget, vi deler med andre uden for landets grænser; kampen for ligestilling mellem køn på lignende vis. Og jeg kunne egentlig stå her ganske længe og tale om det, for jeg oplever, at vi har nogle stærke værdier i Danmark, også om solidaritet, ligeværd, lighed i det hele taget, som vi gerne vil kæmpe for i Danmark, men som vi heldigvis også deler med andre uden for Danmark.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:06

Christian Juhl (EL):

Så forstår jeg det lidt mere. Jeg hører statsministeren sige, at vi løfter i stor styrke mange universelle værdier og en international kultur, som deles af mange, frem for at vi har en særlig dansk speciel kultur, hvor vi skal sige, at det er det danske og det nærmest er det danske i modsætning til andet. Det er det, jeg mener. Det virker på mig indskrænkende at have en opfattelse af kultur, som netop siger, at det

her er særlig dansk, og det skal vi søreme passe på, ja, vi skal næsten endda passe på, at andre ikke stjæler det.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Statsministeren.

Kl. 15:07

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg må ærligt indrømme, at jeg ikke rigtig hører debatten sådan. Jeg synes, at det at have værdier, stærke værdier, også er at være parat til at sige, at vi synes, at der er noget, der er bedre end noget andet. Vi synes, at ytringsfrihed er bedre end noget andet. Vi synes, at man skal kunne skrive de digte, man vil, og oplæse dem. Vi synes, man skal kunne tegne det, man vil. Vi synes, at der er noget, der er bedre end noget andet. Det er jo også det, værdier handler om. Så jeg er ikke til sinds at sige, at alle værdier er lige gode, eller al kultur er lige godt. Jeg synes, at vi har nogle stærke værdier i Danmark om lighed, om at vi skal passe ordentligt på hinanden, om ret og pligt, som er værd at kæmpe for, og som er bedre end andre værdier.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til statsministeren. Så har fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti bedt om ordet i anden runde som ordfører for forespørgerne.

Kl. 15:07

(Ordfører for forespørgerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Det sidste er jeg fuldstændig enig med statsministeren i. Danske værdier er bedre end andres. Det er bedre at bo i Danmark end mange andre lande. Og det er sådan set derfor, vi har stillet den her forespørgsel, for sådan vil vi jo gerne have det bliver ved med at være. Jeg har selvfølgelig fulgt debatten meget, meget nøje og har hørt, hvad folk har sagt. Og visse steder føler jeg da, at der er en velvilje i forhold til det her. Men hvor meget vil man skride ind?

Der er blevet talt meget om lovgivning og om, hvad man skal gøre for at fastholde vores værdier i institutionerne og svømmehallerne og alle steder. Og der må jeg sige, at jeg har siddet og undret mig lidt over, at flere ordførere har sagt, at Folketinget ikke skal lovgive. Okay, det gør vi så ikke, men hvad med ude i kommunerne? Altså, hvor er der en socialdemokratisk kommune, som har skredet ind over for, at der ikke skulle serveres svinekød i daginstitutionerne i deres kommune? Jeg skal bare henvise til, at det efter kommunalvalget var Dansk Folkeparti i Hvidovre Kommune, der sammen med andre krav forlangte det for at pege på en socialdemokratisk borgmester – bl.a. at der skulle et juletræ på torvet og alle de her almindelige normer. Det var Dansk Folkeparti, der fik det igennem – det var ikke Socialdemokratiet. Tænk engang, at Socialdemokratiet skulle presses til det. Det er jo fantastisk. Og det er altså ikke bare her i Folketinget – det er også ude i kommunerne. Og der er heller ikke andre partier, der lægger sig i selen – der er man nemlig også lige glade. Man lader, som om man ikke vil lovgive her. Men hvad vil man så? Altså, det er jo ganske utroligt.

Der nedlægges kirker, og der oprettes moskeer. Det synes jeg virkelig er tragisk. Man får Saudi-Arabien, Qatar og de Forenede Arabiske Emirater – med al den modbydelighed, som vi oplever i de lande i forhold til de normer, som vi har – til at være bidragydere til stormoskeer i Århus og København. Det synes jeg er farligt, og man gør det med åbne øjne. Man giver tilladelse til det. Siger man noget ude i kommunerne fra Socialdemokratiets eller andre partiers side? Nej, det gør man ikke. Det vil man ikke ude i kommunerne, men man vil altså heller ikke gøre det i Folketinget.

Jeg kan godt nære en meget, meget stor bekymring for, at islam bliver mere og mere udbredt i store dele af Europa. Jeg nærer en stor

bekymring for, at kristen tradition og historie forsvinder. Jeg nærer en bekymring for, at der bliver færre danske indfødte, færre kirker og flere moskeer. Det er den vej, det kommer til at gå, og vi kan se det. Og så har vi i dag haft en debat i Folketinget i en temmelig tom sal, må man jo bare konstatere – men ordførerne har altså været her. Og når vi går fra den her debat, hvad så? Vi har haft debatten, men jeg vil bare bede om, at man skriver sig det bag øret.

Så er det hele historien om, at Ligebehandlingsnævnet skred ind over for en censor ved VUC i Herning. Den sag var alligevel for meget. Men kan nogen forestille sig, at den censor har lært af det? Kan nogen forestille sig, at der også vil komme et påbud det næste sted, hvor han kommer som censor og meddeler, at han ikke ønsker at give hånd til kvinder, så det nok vil være en god idé ikke at forsøge at give hånd? I hvert fald er I nu advaret, så I ikke i eksamenssituationen bliver forvirret over det. Held og lykke med eksamen. Jamen det er jo utroligt.

Hvorfor accepterer vi det? Vi skal da ikke findes os i det. Og så bliver der rejst en debat i medierne, hvilket gør, at Ligebehandlingsnævnet skrider ind. Det var jo aldrig nogen sinde sket, hvis der ikke havde været en mediedebat. Kommer der en mediedebat næste gang? Kommer der en mediedebat om en beboerforening, der ikke kan få lov til at opsætte et juletræ? Kommer der en mediedebat om de adskillige daginstitutioner, som ikke ønsker at servere svinekød, og hvor der kun er halalslagt kød og ikke svinekød? Man sidder jo bare og putter sig, medmindre der kommer en kraftig mediedebat, for så går selv statsministeren ud og siger: Det ligger mig meget på sinde, at man får lov at servere frikadeller i danske daginstitutioner. Jamen det er jo fantastisk. Og hvad sker der så herindefra? Vi tager del i debatten, men sker der noget efterfølgende?

Jeg kan bare som afslutning sige, at jeg desværre ikke kan få et flertal til at gå ind for vores dagsorden. Det er jo altid ærgerligt. I det sidste punkt ønsker de partier, der har stillet den her forespørgsel, at der skal komme en årlig redegørelse. Det kan vi ikke få slået fast, men vi kan jo selv rejse debatten igen om et år, og jeg synes, det ville være en ganske god tradition, at vi om et år – eller måske før, hvis der sker et eller andet – ser på, hvor langt vi egentlig er kommet. Hvor dybt er vi sunket? I hvor mange tilfælde har vi nu set og hørt om det i medierne og fået at vide, at den danske kultur og tradition bliver trampet ned. Så jeg imødeser naturligvis, at vi om minimum et år får en debat igen. Tak.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål fra hr. Christian Juhl fra Enhedslisten.

Kl. 15:13

Christian Juhl (EL):

Jeg prøver at tage forslaget til vedtagelse lidt alvorligt. Der er for det første den sidste sætning om, at der skal komme en årlig redegørelse. Nu var jeg jo ikke i Folketinget, da vi havde den gamle regering, altså VK-regeringen, men blev der da afgivet sådan en årlig værdipolitisk redegørelse om landets udfordringer? Hvis ikke, hvorfor så ikke?

For det andet vil jeg høre, om de her ting, som man kalder for danske, er nogle absolutte værdier. Det er f.eks. frihed, frisind, ytringsfrihed og ligeværd mellem kønnene. I min historiebog har der været enevælde i Danmark. Der har sågar været en periode, hvor det kun var danske mænd over 35 år, som var velhavende, der havde ret til at komme i det her hus. På den måde er det jo ikke absolutte værdier. Er kultur ikke noget, der udvikler sig? Og er demokrati ikke noget, der kan forbedres hele tiden?

Kl. 15:14 Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 11. marts 2014.

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 15:14

Kl. 15:16

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, og det er jo lige præcis det, der er sket. Vi lever ikke mere i middelalderen, men det er der andre kulturer, der gør, og det er det, jeg ønsker at gøre op med.

Når hr. Christian Juhl spørger, om det med støtte fra Dansk Folkeparti skete i den daværende regeringsperiode, at vi havde en årlig værdipolitisk redegørelse, er svaret: Nej, det havde vi ikke, for vi tog hånd om udlændingepolitikken, vi tog hånd om de her ting. Det er det, jeg anklager den her regering med dens flertal for ikke at gøre. Det er derfor, at vi har rejst den her debat.

Kl. 15:14

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så skal jeg meddele, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om perspektiv- og handlingsplan 2014.
(Redegørelse nr. R 9).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling fredag den 28. marts 2014.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 11. marts 2014, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:17).

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:15

Christian Juhl (EL):

Ja, men så skal mangfoldigheden og vores rummelighed vel også udvikles samtidig med, også fremover.

Så kunne jeg tænke mig at spørge: Kan der godt lovgives om alt muligt, som handler om, hvordan man er sammen i et samfund, hvordan kulturen er indbyrdes, og om man skal have den ene eller den anden slags mad, eller om man ikke må have den ene eller den anden slags mad i en daginstitution? Ville det ikke blive et regime af love, som næsten ikke var til at leve under, hvis det var, at vi skulle til at gå ned i en detaljeringsgrad som den, der bliver lagt op til i nogle af de her forslag?

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 15:15

Pia Kjærsgaard (DF):

Altså, man kan jo reelt lovgive om alt, som der er flertal for. Men så er jeg da enig med ordføreren i, at det skal man nok ikke gøre; det ville nok blive for omfangsrigt her i Folketinget, hvis man lovgav om alting.

Men jeg føler, at der er nogle væsentlige ting – og det var jo netop det, jeg sagde her i min sidste tale – som man ikke tager alvorligt nok, for man gør det ikke engang udeomkring i kommunerne. Altså, hvis man så bare dér kendte sin besøgstid – hvor de lokale repræsentanter sagde, at i deres kommune vidste de, at i den daginstitution foregår der det og det.

Nu har vi diskuteret meget om madkultur i den her debat, og det synes jeg også er værdifuldt og væsentligt at vi gør, men det går faktisk også ud over vores folkepensionister, der får udbragt mad. Der er det måske endda en kende værre i forhold til folk, der igennem et langt liv har været vant til én madkultur, og som også skal have den ændret. Men det gider man ikke gøre noget ved i kommunerne. Det er sådan set bare det, jeg vil have, altså at man lige tænker sig lidt om.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.